Florentin Smarandache

Vol. XXXIII (început)

23.07.2005 — 14.08.2005

85 pagini

Philadelphia, Rusia

[redacted] - 23.07.2005. [redacted] În iunie 2005 re[redacted]zervarea la hotel în Philadelphia am făcut-o prin agenția Hotels.com, care m-a taxat gros pentru serviciu (circa 60 $). Încercasem și singur, online, dar nu știam exact unde e situat hotelul în oraș, trebuia să fie în centru, lângă conferință, fiindcă Jean nu putea merge mult pe jos din cauza operației de disc.

(la intersecția străzii 17 cu strada Race),

Am găsit [redacted] în Comfort Inn Historic, aflat la 1/4 de milă de Wyndham Hotel, unde se [redacted] vor desfășura lucrările sesiunii Fuziune 2005. Am plătit cu Discover Card 119,50$ pe [redacted] zi camera. Curios că mi s-a spus că prețul e același indiferent dacă sunt un pat sau două și dacă stau una sau două persoane în aceeași cameră!

- 26.07.2005

De dimineață am avut examenul final cu studenții [redacted] Mi-am luat o

clasă [redacted] pe vară, algebră pentru
începători, [redacted] opt
săptămâni de predare, marțea și
joia câte 1h 40 min. Toți banii
câștigați i-am dat lui Mihai să
plătească studiile la Northern Arizona
University. Oricum, banii încep să
nu mai aibă valoare, se devalorizea-
ză repede, trebuie cheltuiți repede(!)
Am corectat finalele, am făcut
mediile cu calculatorul, definind
o funcție șase variabile (3 teste, un
final, tema pentru acasă, și acti-
vitatea în laborator), apoi intram
[redacted] notele/punctele fiecărui student
în subrutina funcțională. Simplu
[redacted] iute, și ... electronic! [redacted]
Dar când să raportez mediile online,
situl universității nu funcționa,
cică din 29 iulie. I-am lăsat a-
ceastă sarcină Liliei.
[redacted] Geanta, calculatorul (Te-
xas Instruments 92; grafic, programa-
bil) au [redacted] rămas în cabinet, și-am sărit
în mașină s-ajung la aeroport.
Avionul zbura la 5:10 după masă din
Albuquerque. Două ore jumate [redacted]
pe autostrăzile I40 (est) și I25 sud.
Cu biletele astea electronice, [redacted]

cumpărate [redacted] online prin Expedia.com (2)
nu mai stau la coadă în aeroport
pentru boarding pass și nici nu [redacted]
plătesc comision agenților de
voiaj.

*

Până în Cincinnati am citit articolele
lui Jean, Albena, Tzvetan, și Paulina des-
pre tragerea la țintă (militară), identifi-
carea țintelor, algoritmul Munkres, fil-
trul Kalman extins, asocierea datelor
(Blackman), fuziune [redacted] cinematică,
simulări Monte Carlo folosind mai
multe reguli de comparare, modele in-
teractive, funcții aproximative, estimări
și predicții bayesiene, entropie pignis-
tică (Ph. Smets), alarmă falsă și bineîn-
țeles DSmT (distribuție Poisson, fuzificare).
După conferința de Fuziune [redacted] 2005 din
Philadelphia voi citi articole de fi-
zică nucleară pentru conferința din
Rusia, un nou domeniu care mă pasi-
onează, deși [redacted] sunt doar un novice.

*

Un avion mic, doar cu 50 de locuri
din Cincinnati [redacted] până-n Philadelphia,
mă obișnuisem doar cu jet-uri (avioa-
ne cu reacție).

*

25$ taxiul de la aeroport la hotel Com-
fort Inn, preț fix. De obicei îți ia la
milă.

Jean avusese *alarmă la ora unu noaptea, tot hotelul evacuat, nici măcar nu le-a spus ce se-ntâmplase. Iar eu am ajuns [redacted] la vreo jumă de oră, când tocmai adormise - l-am trezit din nou. Camera 403.

*

Am început să cunosc oamenii de la conferințele de fuziune, să glumim, să facem poze și ni le trimitem reciproc prin e-mails.

*

Pe 28 iulie, dimineața, în sala C9, s-a desfășurat sesiunea DSmT. Am prezentat cinci noi reguli de combinare a informației, dintre care PCR5 (Proportional Conflict Redistribution) este cea mai exactă din punct de vedere matematic în comparație cu toate regulile cunoscute până-n prezent (mai bună decât [redacted] regula clasică a lui Dempster). La sesiunea noastră asista și Glenn Shafer, celebrul cercetător și profesor la Rutgers University, Director Onorific al Conferinței, co-autor al Teoriei Dempster-Shafer.

Frédéric Dambreville a prezentat extinderea cadrului de discernământ de la discret la continuu în Teoria Dezert-Smarandache. Jean Dezert a evaluat performanța regulilor de fuziune privind [redacted] urmărirea multi-țintelor și-a arătat că PCR5 [redacted] depășește celelalte reguli în puritatea urmăririi, iar asocierea greșită de date este mai mică. [redacted] În cadrul secției noastre a prezentat și un doctorand francez, Benjamin Mouellion.

Am întâlnit și-un român, Alin Achim, de la Universitatea Bristol din Anglia, originar de lângă Sinaia, care venise cu soția, și lucra în fuziunea imaginilor, în special pentru domeniul medical.

*

La Hotelul Wyndham Philadelphia din Piața Franklin, unde se ține conferința, este cazat Vicepreședintele american Dick Chenney când vine în vizită în oraș. Deci, iată-mă pe undeva pe sus (!)

*

Micul dejun e inclus în prețul hotelului Comfort Inn, unde dormim, iar prânzul inclus în prețul înregistrării la conferință în hotelul Wyndham, între sesiuni, 12:20-1:30.

[redacted] gratuit între cele două hoteluri. Microbuz

*

După sesiune m-am dus să văd mesajele pe Internet — nimic interesant.

*

Cu Arthur Loza, [redacted] doctorand polonez la Universitatea din Bristol [mulți participanți la conferințe de fuziune, urmările a țintei, procesare a imaginilor sponsorizează această instituție de cercetare] am făcut un tur al orașului. 25 $, timp de [redacted] 1,5 ore, cu Big Bus, o companie turistică. Urcăm într-un autobuz cu etaj, ne bate soarele-n cap să tâmpim. [redacted] Toropeală și umezeală în Philadelphia, spre deosebire de New Mexico unde arșița deșertului este uscată. Străzile [redacted] de la est la vest au nume, iar de la sud la nord numere. În perioada colonială, fiindcă majoritatea nu știau să citească, străzilor de la E-V li s-a dat nume de arbori, ca să înțeleagă toți (de exemplu Strada Pinului [redacted]).

Case-n stil vechi, [redacted] drumuri înguste, parcări pe-o parte și alta amintind aglomerația din Europa, lume pe [redacted] trotoare. Vedem partea istorică a orașului. Șine de tramvai, dar tramvaiele circulă rar. Ghidul ne spune că e mai ieftin să [redacted] lase șinele, [redacted] decât să le scoată!

Podul care leagă Philadelphia cu New Jersey, construit în 1926, este cel mai lung din Statele Unite.

Biserica Christ, pe strada Arch, unde este îngropat Benjamin Franklin (1706-1790) [redacted] împreună cu soția lui. B. Franklin a fost scriitor, inventator, diplomat, personalitate a acestui oraș, a înființat primul spital american și sediu de pompieri.

Începusem să mă topesc de căldură, Arthur se ștergea mereu de sudoare.

Citadela era plină de afișe [redacted] cu expoziția deschisă între 10 iunie — [redacted] 4 noiembrie 2005 despre Lincoln, Constituția Americană, și Războiul Civil.

Holul Independenței, unde Thomas Jefferson a declarat independența (1776), iar mai târziu Constituția SUA; „We the people...", [redacted] celebrele cuvinte „Noi, poporul...". Clădirea cuprinde Camera Adunării Naționale, Camera Curții Supreme. În față e statuia lui George Washington, și-o placă unde-a stat Abraham Lincoln în 1861 și J.F. Kennedy în 1962.

Centrul Constituției Naționale.
Banca de Rezervă Federală.
Muzeul Americanilor-Africani.
Poliția.
Un centru comercial cu 180 camere.
<u>China town</u>, care înseamnă cartierul chinezesc, unde trăiesc aglomerați 70 000 de chinezi, au magazine cu firme folosind ideograme chineze dar și traduse în engleză. Chinezii locuiesc în, sau lângă, breticurile în care lucrează. Iată și-un templu buddhist de 44 picioare înălțime și 88 tone greutate (!) ivit între clădiri.
În 1890 s-a format <u>China town</u>

*

Îmi place să colind lumea și să discut cu persoane de naționalități diverse: politică, religie, filozofie, istorie, sociologie. Și-n general despre <u>viață</u>. Să compar ce e bine și ce e rău în fiecare loc, desigur din punctul meu subiectiv de vedere.
Îmi place să descopăr evoluția și involuția ființei umane. Să cunosc multe culturi, tradiții, obiceiuri, relația bărbat-femeie de-a lungul timpului, destrămarea familiei moderne odată cu supra-emanciparea feminină.

*

În cercetare (științifică) aș fi mai bine plătit decât în învățământ, n-ar fi cazul să mă schimb?

*

Îl întreb pe Jean dacă nu-i e frică de globalizare c-o să-și piardă serviciul? Mă gândeam că Franța și Olanda n-au aprobat, prin referendum, aderarea la Uniunea Europeană, deoarece clasa de mijloc din aceste țări, influențată de stânga politică, se temea că mâna de lucru mai ieftină din Europa de Est va acapara marketul locurilor de muncă. Și mai rău, intrarea Turciei în UE, a cărei populație se-apropie de 100,000,000, iar pe deasupra și musulmană — ceea ce nu prea este pe placul occidentalilor, creează noi semne de întrebare.
— Meseria ta o s-o trimită în India sau China, cum procedează cu pos-

turile de computere.
Jean, care lucrează în domeniul apărării naționale, răspunde:
— Păi, atunci cine o să facă apărarea Franței, chinezii?!

*

Indienii și chinezii sunt mulți ca furnicile.

*

Alin Achim, românul meu, grăiește:
— Numele dvs. era prea românesc ca să nu-l recunosc în program!

*

Am tipărit de pe Internet volumul meu francez „Le sens du non-sens" și l-am adus pentru Pierre Vallin și Eloi Bossé, quebecani, ultimul foarte glumeț. [redacted] Aceste poeme, bazate pe [redacted] interpretarea pe dos a expresiilor lingvistice, pe care le-am numit „bêtises poétiques" păreau să atragă. Când le-am recitat [redacted] câteva, la un pahar de bere, se prăpădeau de râs:

— Comment vas-tu?
— Je vais à pieds.

sau

— Comment ça va?
— Ça va par avion.

[redacted]

Imaginile sunt considerate ca niște matrice de numere în procesul de identificare și procesare.

*

Stresați de timp la prezentare, să ne încadrăm în cele 20 minute (cu întrebări din partea sălii, și răspunsuri).

*

Nu am asistat la prezentarea [redacted] neamțului Rolf Haenni, care ne atacase la conferința trecută din Suedia, [redacted] deși eram pregătit, [redacted] Jean credea că e diplomatic să-l ignorăm.
Și-atunci a venit el la sesiunea noastră încercând să ne contrazică. M-a întrebat ce părere am despre felul cum a rezolvat el Exemplul lui Zadeh în Teoria Dempster-Shafer?
M-am bucurat, fiindcă am avut ocazia să-l critic fără să fi [redacted] văzut prezentarea sa, dar îi citisem articolul pe avion:
— În primul rând, ceea ce ai rezolvat tu nu este Exemplul lui Zadeh, ci Exemplul lui Zadeh <u>modificat</u> [am accentuat].

Sursele de informație sunt în întregime credibile, chiar dacă-s contradictorii. Există surse opuse, care destăinuie amândouă adevărul de exemplu: [redacted] chestionând doi profesori P_1 și P_2 ce părere au despre studentul John, P_1 poate afirma că John este un student <u>bun</u> (din punctul de vedere al profesorului de matematică P_1), dar P_2 poate spune contrariul privind aptitudinile studentului John la engleză, că este un student <u>slab</u>.

[redacted] În altă ordine de idei, ipotezele din Exemplul lui Zadeh sunt exclusive, în vreme ce tu le consideri non-exclusive. Chiar dacă bolile medicale respective n-ar fi exclusive, eu îți pot construi alt exemplu similar în care ipotezele sunt clar exclusive, de pildă: A = mulțimea multiplilor lui 3, B = mulțimea multiplilor lui 3 plus 1, [redacted] C = mulțimea multiplilor lui 3 plus 2.

I-am pe hârtie un exemplu non-Bayesian în care [redacted] regula lui

Dempster nu mergea. Fierbea sângele-n mine...

	A	B	C∪D
m_1	0.9	0	0.1
m_2	0 [redacted]	0.9	0.1

[redacted]

Folosind Dempster obținem $m(C \cup D)=1$ [redacted] care-i contra-intuitiv! Ipotezele A, B, C, D sunt exclusive, iar sursele m_1 și m_2 [redacted] credibile.

*

<u>Philadelphia Convention Center.</u>

Cafeneaua Hard Rock, recunoscută după chitara mare drept firmă.

Părculețe mici cu arteziene, unul dintre ele fusese în trecut loc [redacted] de execuție [redacted] în public[redacted] a infractorilor.

Gara [redacted] (compania feroviară Amtrak).

Biblioteca Liberă.

Muzeul [redacted] dedicat sculptorului francez August Rodin, contemporanul lui Brâncuși.

Casa lui Betsy Ross, cea care-a făcut primul steag american (în 1777).

-O clădire cu atâtea rotunjimi, glu-

meste ghida, numai o femeie pu-
teá proiecta!
[redacted] Cel mai vechi penitenciar a-
merican, cu ziduri înalte, închis în
1971 și transformat în muzeu. Vizi-
tatorii trebuie să semneze o hârtie că
intră pe risc propriu!
[redacted]
Aici a fost deținut un [redacted] "vestit" spărgă-
tor de bănci care, întrebat [redacted] la pro-
ces de ce sparge bănci, a răspuns:
[redacted] - Fiindcă acolo sunt banii!
Bazilica Sf. Petre și Paul.
O casă ce-aparținuse lui Al. Capone,
marele mafiot.
Copaci mulți care ne zgârie cu crengi-
le lor, trebuie să plecăm capetele
când trece autobuzul pe sub ei.
Muzeul de Artă din Philadelphia: [redacted]
intrarea gratuită duminica, iar în
cursul săptămânii 10$.
Armenii americani au ridicat [redacted] un
monument [redacted] dedicat victimelor genocidului
turc [redacted] care-au
ucis în două rânduri [redacted] 700,000 și
respectiv 800,000 de armeni în 1915.
Garnizoana militară.
Statuia lui Abraham Lincoln, care-a
semnat actul de abolire a sclaviei
și-a reușit să mențină țara unită,
amenințată de separatiștii sudiști.
Lincoln a fost ucis de-un actor în
timp ce asista la o piesă de teatru,
[redacted] în 1865.
Picturi murale.
Un balon cu [redacted] oameni în nacelă.
Institutul Franklin.
[redacted] Planetarium Fels.
În timpul Primului Război Mondial
negrii (înrolați) nu aveau voie să îmbrace u-
niforme americane, și nici să poarte
steagul american. De aceea au fost
îmbrăcați în uniforme franceze..
Un general polonez, Kosciuszko, a lup-
tat în Războiul de Independență
pentru americani, [redacted], și fran-
cezii i-au ajutat împotriva englezilor.
Universitatea Artelor pe Blvd. Artelor.
Orchestra din Philadelphia.
Biserica Presbiteriană.
Femeilor nu era voie să li se vadă
glezna [redacted] și de aceea
[redacted] purtau lung.
În [redacted] cel mai vechi spital din
[redacted] SUA se făceau operații

în public; nu existau anestezice, și-atunci li se dădea pacienților alcool să bea, ori să fumeze opium pentru amorțire. În spital s-a format și o bibliotecă medicală.

În străzilor nu s-a numărarea

zis Prima Stradă (First Street), fiindcă Primul-Prima sunt atribute lui Dumnezeu, și-atunci s-a (numai) numit Strada Frontală (Front Street)!

O epavă spaniolă de pe timpul Războiului Americano-Spaniol din 1898, când Statele Unite anexează Guam, Porto Rico, și Filipinele (independentă din 1946), și impun tutela Cubei.

Un monument dedicat lui Christofer Columb lângă Hotelul Hyatt, 1492-1992, cinci sute de ani de la „descoperirea" Americii.

Numele orașului vine de la William Penn, englez. Prin Philadelphia trece râul Delaware. Apele, destul de poluate, au mai fost curățite.

Casa lui Benjamin Franklin se află pe strada Market. El a propus ca la poștă să se plătească pentru scrisorile trimise, nu primite.

Portul.

Am admirat mai mult arhitectura orașului.

Echipele de baseball (sport asemănător cu oina românească) când trebuie să joace în Philadelphia sunt cazate la Hotelul Hyatt.

Memoriale dedicate Războiului Corean (1950-3) după ce Corea fusese divizată în 1948 de sovietici și americani, și celui Vietnamez (1954-75) care se termină cu (singură) victoria Nordului, când dintr-o clasă de absolvenți au murit 25 în
liceeni din oraș,
luptă...

*

Am intrat cu Arthur la Barul Skinner's. Băut o bere afară* la terasă, o bere înăuntru, o bere afară iar...

-Na zdrowie! (noroc, în poloneză).

- Genkuya! (mulțumesc, tot în poloneză).

Arthur este un admirator al scriitorului polonez contemporan Ryszard Kapuscinski, autor de reportaje, martor la peste 30 revoluții, tradus în multe limbi, cartea lui cea mai renumită

fiind „zidul fotbalului".
Mă-ntreabă de unde sunt?
— Craiova.
Îmi spune că-n poloneză crai în-
seamnă „țară", iar craiova (adj.),
de la țară [uite domne, eu nu știam],
iar în sârbește crai = sfârșit.

*

[redacted] Trăsuri cu cai pe străzi
plimbând turiști.

*

Jean mă căuta pe la Comfort Inn
iar eu îl căutam pe la Wyndham!

*

Seara, 14 inși de la conferință ne
târam prin oraș căutând un restau-
rant. Pe mulți nici nu-i cunoșteam.
Am intrat la „Positano Coast", pe stra-
da Walnut.
Printre meseni Roy Streit, autor al teoriei
[redacted] Maximalizarea [redacted] Predicției
Probabilistice folosită în urmărirea
țintei (în armată), Ludmila Mi-
haylova [redacted] (bulgăroaică),
Branco Ristić (sârb), Mieczyslaw M.
Kokar.

*

Nu mai sunt nici român nici ameri-
can, ci o amestecătură!

*

Muzeul de Artă conține 400,000
obiecte de artă contemporană și
clasică grupate în 200 galerii. A
fost construit între anii 1911-1928.
O superbă panorama a orașului
se vede din capătul celor 99 trepte
din fața intrării principale în mu-
zeu. Aceste trepte au fost filmate
în 1976 când Sylvester Stallone [redacted]
alerga pe scări în sus.
Statuia lui „Prometeu ucigând vulturul",
de Jacques Lipchitz (1891-1973), se gă-
sește în fața muzeului.
Colecții de artă medievală [redacted]
(săbii, scuturi, arcuri, [redacted] tapise-
rii, [redacted] sticlă colorată,
lucrări în piatră...
și din Renaștere ([redacted] pânze religi-
oase), artă europeană (1500-1850) [peisaje
[redacted] din natură, [redacted] scene de viață, [redacted]
mitologie în pictură, obiecte
de bronz, mobilier), artă asiatică (din
China, Japonia, India), artă americană,
plus artă modernă și contemporană.
Jean a insistat în [redacted] galeria franceză
a muzeului [redacted]
reprezentată din abundență: [redacted]
Jacques Callot
(1592-1635), Nicolas Poussin (1594-1665),

François Perrier (1600-1649), Pierre Brébiette (1598?-1642), Eustache Le Sueur (1616-1657), Simon Vouet (1590-1649), Charles Le Brun, Michel Dorigny, Jacques Stella, Thomas Blanchet (1614-1689), François Boucher (1703-1770), Antoine Watteau (1684-1723), Antoine Coypel (1661-1722), Antoine Rivalz (1667-1735), Jean Honoré Fragonard (1732-1806), Eugène Delacroix (1798-1863), Charles Baudelaire (1821-1867) poetul a fost și desenator, analog scriitorul Victor Hugo (1802-1885).

Faimoșii: Jean-François Millet (1814-1875), Édouard Manet (1832-1883), Honoré Daumier (1808-1879), Paul Cézanne (1839-1906), Edgar Degas (1834-1917).

Sculpturi de Auguste Rodin (1840-1917), contemporanul lui Brâncuși. Când Rodin l-a invitat să lucreze în atelierul lui, Brâncuși a răspuns „La umbra pomilor înalți nu crește iarbă".

Un supraveghetor stătea țeapăn, nemișcat de-am crezut că e și el o statuie — i-am și pus mâna pe umăr, m-am uitat mai atent!

Galeria franceză continuă: Gustave Courbet (1819-1877), Claude Monet (1840-1926). La Muzeul de Artă din Boston există tablouri de mari dimensiuni ale lui Monet, care picta la Giverny, lângă Paris.

Auguste Renoir (1841-1919), Camille Pissaro (1830-1903), Paul Gauguin (1848-1903) trimis de guvernul francez în Tahiti unde crează celebrele tablouri post-impresioniste înfățișând viața insularilor.

Alt post-impresionist Henri de Toulouse-Lautrec (1864-1901).

Thomas Couture (1815-1879), Pierre Bon-nard (1867-1947).

Tendință naivă în peisaje la Henri Rousseau (1844-1910), cunoscut mai mult ca Le Douanier (Vameșul, fiindcă asta-i era meseria).

Le Douanier și Gauguin mi-au plăcut cel mai mult.

Sculptori italieni: Medardo Rosso (1850-1928), Alexis Rudier ale cărui statui sunt (mai puțin lucrate decât (simple,) ale lui Rodin ce s-a dovedit detaliat, înzorzonat [ca să nu mai compar cu burt-arta mea pe dos... care nu necesită nici o prelucrare!].

Jean, colegul de conferință, auzise

de Brâncuși și pronunța „Bran-chiu-zi".

Alți pictori: Max Weber (1881-1961), american; Eduard Munch (1863-1944), van Gogh (1853-1890) cu fauvismul său – Muzeul Van Gogh" din Amsterdam, dedicat în întregime lui, e magnific.

Arnauld Böcklin (1827-1901).

Moderniștii și postmoderniștii m-atrag.

Man Ray (1890-1976) în „A.D. 1914" cu roșu contra albastru, geometrizat, anticipa Primul Război Mondial.

Roberto Matta (1911-2002) – expresionism abstract (din Chile).

Mark Rothko (1903-1970), Arshile Gorky (1904-1948), Ad. Reinhardt (1913-1967), Isamu Noguchi (1904-1988), contestatul Jackson Polock (1912-1954), Stuart Davis (1892-1964), Lee Krasner cu dreptunghiuri și cercuri.

Cubismul unor Picasso și Braque.

Tot privind la pictorii ăștia îmi venea să le calculez vârsta, câți au trăit, mai mult ca mine sau mai puțin.

Celebrii Henri Matisse (1869-1954) și Wilhelm de Kooning (1904-1997).

Arta brută promovată de Jean Dubuffet (1901-1985), a bolnavilor mintali. El s-a inspirat din graffiti și desene infantile.

Spațiu și vis în pictura lui Enrico Donati (n. 1909).

Yves Tanguy (1900-1955).

Salvador Dali (1904-1989) prevăzând războiul civil spaniol.

Privind de-aproape ai o perspectivă, privind de departe o altă imagine.

Eugène Berman (1899-1972), René Magritte (1898-1967).

Sculpturi de avangardistul Max Ernst (1891-1976).

Joan Miro (1893-1983), pictură pe piatră.

Joan Moore (n. 1941), Jasper Johns (n. 1930) și compozițiile sale hibride: un pahar cu gura-n jos, o riglă, și o tablă neagră; scaune de artă; un violon.

Fernand Léger (1881-1955) redând viața urbană schematizată.

Giorgio de Chirico (1888-1978) ita-

lian melancolic și straniu.

Sam Francis (1923-1998) cu tabloul său „Alb" (pete albe de munte murdare; atât).

Clyfford Stile (1904-1980).

Barnett Newman (1905-1980) — o pânză vopsită albastră în întregime și cu o dungă verzuie la mijloc.

Andy Warhol (1928-1987), autoportret.

Sol Lewitt (n. 1928), Chuck Close (n. 1940), Gerhard Richter (n. 1932) și tabla sa de șah cu pătratele de culori diverse.

Gabriel Orozco (n. 1962) — graffiti pe craniu uman!

Robert Rauschenberg (n. 1925) și pictura junk (gunoi) sau mozaicul vieții.

Robert Gabor (n. 1954) și chiuveta cu picioare de fetiță încălțate în sandaluțe în loc de conducte de apă — ca o glumă!

Tom Wesselman (1931-2004), James Rosenquist (n. 1931), Robert Slutzky (1929-2005).

Roy Lichtenstein (1923-1997) și arta pop.

Cy Twombly: scris de mână, ciorne, mâzgălituri pe fond alb [se-apropie de ant-artă].

Nota bene, o sală dedicată lui Constantin Brâncuși și o plăcuță biografică, unde e prezentat ca sculptor francez născut în România!

După 1904 s-a stabilit la Paris.

Piese expuse: Sărutul, Prințesa, Himera măiastră, Peștele, Negresa albă [paradoxismul în acțiune!], D-ra Pogany, Trei pinguini, Prometeu, Noul născut, Sculptură pentru orbi.

În aceeași sală este și Piet Mondrian (1872-1944).

Marcel Duchamp (1887-1968) cu pisoarul său (anti)celebru [de anti-artă!], cu roata de bicicletă pe scaun, cu suportul de uscat sticle — toate „prototipuri" de... artă modernă! Aceste obiecte uzuale, care n-au nici o valoare artistică, puse într-o expoziție ori galerie capătă valoare artistică(!)

Un tablou „Adam și Eva" cu capetele în jos și picioarele-n sus!

Mexicanul Rufino Tamayo (1899-1991) cu portrete cafenii/pământii stili-

zate.

După cel de-al doilea Război Mondial capitala artistică a lumii s-a mutat de la Paris la New York.

Periodic polurile de putere se schimbă...

*

Am întâlnit un [redacted] cercetător din Orissa, India, care lucra în San Diego, Mahendra Mallick, și-mi spune că-n limba lui „maha indra" (adică prenumele său) înseamnă „Marele Rege al Raiului"! (I-am transmis felicitări...)

*

Pe 29 iulie urma să plec la Moscova la altă conferință.

- iunie 2005.

Probleme cu viza. [redacted] Pe Internet, în situl Ambasadei Federației Ruse, era scris 70$ costul, și fără să expediez pașaportul. Mi s-a-ntors aplicația pe la mijlocul lui iunie, credeam că sunt refuzat.

Am re-aplicat, adăugând 30$, incluzând pașaportul în plic, plus scrisoare privind scopul vizitei (așa ceva nu-mi mai ceruse nici o țară, fiindcă totul era explicat deja în formularul completat).

Primisem și un fax de la Ambasada Rusiei din Washington D.C.

Prietenii și colaboratorii din Moscova mă sfătuiseră să cer viză turistică, deși eram invitat la Institutul de Biofizică Teoretică și Experimentală din Pushchino. Dar pentru a obține viza aveam nevoie de invitația unei agenții turistice, pe care mi-au obținut-o tot ei, Dmitri [redacted] cu Larissa, și anume de la Centrul

<u>Intelservice</u> din Moscova. Numărul de referință 1850 (nu știu ce-nseamnă asta) trebuia să-l pun în formular.

Pe 28 iulie mi-a sosit pașaportul înapoi cu viza. Peste tot numele meu era tradus în chirilice (adică) <u>СМАРАНДАЧЕ</u> (Smarandace, în loc de Smarandache!), convertirea fusese făcută prin engleză, nu română unde „che" se pronunță frecvent „ce".

Am cumpărat imediat bilete electronice prin Expedia.com, care ieftinise acum prețurile față de Priceline.com.

Igor Mikhailusenko, poet moscovit care și-a pierdut picioarele când era copil, în timpul celui de-al doilea război mondial, mi-a trimis prin <u>email</u> adresa lui cu litere chirilice ca s-o arăt șoferilor de taxi. Igor este propus la Premiul Nobel pentru Pace de către International Writers and Artists Association.

Odată ajuns în Rusia va trebui să-mi înregistrez pașaportul și viza în termen de 72 ore, și să completez un document de emigrare înaintea trecerii prin punctul de control al pașapoartelor.

- 29.07.2005

La aeroport în Philadelphia nu pot obține biletele electronice de la automat din cauza zborului internațional. Trebuie să verifice pașaportul și viza rusească.

Aștept la un ghișeu Delta iar funcționarul, un mulatru, îmi zice că vorbește rusește și-mi urează <u>Do svidania</u> [La revedere], de rămân uluit! Răspund și eu <u>spasibo</u> [mulțumesc].

Numai 25 minute de zbor până la New York, Aeroportul „J.F.Kennedy".

*

<u>Davai</u>, <u>davai</u>! [Haide, haide!]

Sunt în avionul New York – Moscova. E vineri pe coasta americană, și sâmbătă noaptea în capitala Rusiei (opt ore diferență).

*

<u>ДОБРО ПОЖАЛОВАТЬ</u>! [Bine ați venit!] pe meniul de mâncare în engleză și rusește.

Se-ntâmplă că nimeresc pe scaun lângă un profesor de istorie de la Universitatea din Moscova, Oleg Khlevniuk, autor de cărți și articole, care-l cunoaște pe istoricul moldovean Vladimir Țaran.

*

[redacted]

Я ПИШУ (Ia pishu... Eu scriu)

*

Suntem deasupra Rusiei, după $8\frac{1}{2}$ ore de moțăit pe scaun o să coborâm. [redacted] Verde, plat, umed.

*

Trei aeroporturi există în Moscova: unul domestic, [redacted] al doilea internațional (Sheremetjivo), și al treilea în construcție.

*

Dr. Larissa Borissova și Dmitri Rabounski m-așteptau la ieșire. Controlul vamal n-a fost o problemă, iar la bagaje nici nu s-au uitat [redacted] vameșii. Am luat-o pe centură cu un taxi; prin oraș traficul e greu – prea multe mașini. Dmitri locuiește pe bulevardul Sirenevi.

*

Încep să-nvăț cuvinte la întâmplare. Deși generația mea a învățat rusă la școală, eu am nimerit la franceză. Dar alfabetul chirilic l-am prins din mers, de la colegi.

Babucika = fluture
{babucika... îmi vine să râd}
Ceai = ceai
Pit = a bea
Yest = a mânca

Memorez [redacted] cuvintele cele mai importante (pentru supraviețuire!).

*

Sunt servit cu-o băutură tipic rusească, nealcoolică, KVAAS. Când caut în Oxford traducerea, înseamnă „kvaas" (n-are corespondent în engleză).

Eu mi-am luat un dicționar de buzunar, rus-englez/englez-rus de E. Wedel și A. Romanov, n-am găsit prin română, ar fi fost mai ușor.

*

Schimbat 230\$.
1\$ = 27.50 ruble.

*

Dacea = casă (cu grădină [redacted])
{înțelesesem „dacia"!}

*

Din 220 institute de cercetare în Rusia numai 20 vor mai rămâne (în fizica nucleară, explorarea spațială, și militară). 70,000 [redacted] oameni de știință își vor pierde slujbele. Câți dintre ei vor lua calea exilului?

Dmitri îmi povestește de un fizician rus care-a plecat în Coreea de Nord să lucreze la bomba nucleară, și care-i plătit 3000\$ pe lună, plus cazare și masă gratuite.

[redacted] Un volum de versuri al unui poet rus contemporan îmi atrage atenția în biblioteca sa: Andrei Vosnishenski.

*

Vreme plăcută acum (23°C), dar iarna e un frig de-ți îngheață sufletul!

*

Trebuie (permanent) să port la mine pașaportul și biletele de avion fiindcă poliția caută străini [arabi, musulmani, teroriști] de când problema cu Cecenia.

*

Zece programe TV rusești, care prezintă mai mult filme americane. Hollywood-ul a [redacted] eliminat orice competiție, și domină lumea.

*

Din cauza crizei economice (basarabene) [redacted] mulți moldoveni vin la Moscova să vândă produse ori să lucreze temporar.

*

Și pe-aici celulare, tineri cu căști la urechi.
Îți fug ochii după fete cu fuste scurte.

*

Descifrez ca un copil chirilicele, literă cu literă, pe firme.

*

Dmitri, eu, și Larissa publicăm o revistă neortodoxă [redacted], îndrăzneață (sau riscantă?): „Progress in Physics", unde [redacted] acceptăm alternative la teoriile existente, (și critici) noi ipoteze, și idei avangardiste [redacted] științifice. Unii ne înjură, disprețuiesc probabil... și-am ajuns pe lista neagră: ca disidenți în știință. Așa ne-am și cunoscut și solidarizat — dintr-un grup de renegați.

*

Pentru bilete de tren spre St. Petersburg ne trebuie pașaportul!
Am purces cu Larissa la gară. Un autobuz (numărul 230) și două metro-uri am schimbat.
15 ruble [vreo 55 cenți] [redacted] biletul de autobuz, și 10 ruble [vreo 35 cenți] cel de metrou.

*

Când călătoresc nu-mi curge (sânge) din nas! Doar în Gallup am probleme.

*

Îmi revenisem după somn de la oboseală și dereglarea fusului orar — am dormit cinci ore ca un lemn!

* Iată un MacDonald's scris cu chirili-
ce: МакДоналдс! S-au rusificat
americanii [redacted] ori americanizat rușii?

* Stații largi de metrou, cu decoruri
și candelabre. Frumos.
Metrou subteran dar și la suprafață.
[redacted]
Există o centură în jurul Moscovei și
pentru metrou, te descurci ușor. Cam a-
brupte și lungi benzile rulante: [redacted]
te țineai de balustrada [redacted] pe partea dreapta, iar
cei grăbiți [redacted] mergeau pe stânga.
Chibiți ai echipei de fotbal Lokomotiv
Moscova cu eșarfe [redacted] sau pălării.
O femeie cu un copil cântand la chi-
tară în stația de metrou.
Mă gândeam să nu cumva să explo-
deze bombe și pe-aici, [redacted] n-ar fi prima
dată când atacă cecenii.
Recentele [redacted] bombardamente din Londra
(7 și 21 iulie 2005) arată că oricât
te-ai [redacted] considera de puternic
ești vulnerabil în fața celui mai slab.

* Pe străzi sticle goale, [redacted] sau
oameni bând bere. E sâmbătă
seara.
Autobuzele circulă până la
unu noaptea.
Mai murdar prin metrou, pe trotoare.
Cea mai curată țară pe care am vă-
zut-o era Germania. Acolo legile-s
mai stricte.

* Dom[redacted] = casă

*
СТОП = stop
БАР = bar
КОФЕ = cafenea
ФРУКТЫ = fruct
СТАНЦИЯ = stație
{Semne de circulație, firme, locuri
pe care le citesc în grabă.}

* În Piața Roșie lumea se plimbă [redacted] și
la miezul nopții. E plăcut.
Strada Verskaya. Kremlinul.
Statuia ecvestră a Mareșalului Jukov
(Gheorghi Konstantinovici, 1896-1974), care
apără Moscova în 1941, apoi Leningradul în
1943 contra germanilor. Pe urmă conduce
ofensiva sovietică de la Varșovia la Berlin și
în 1945 obține capitularea Wehrmacht-ului.
Muzeul de istorie.
Mausoleul lui Lenin (Lenin nu se mai vede!).

Balshoi Teatră.

Strada 25 Octombrie (pe stil vechi) ori [redacted] 7 Noiembrie (pe stil nou) e numită acum Nikolska Ulitza [vremurile s-au schimbat].

Foarte măreața și splendida biserica Vasili Blajednyi, construită de Țarul Ivan cel Groaznic.

Râul Moscova curge alături.

Am cumpărat bere rusească (pivo): ОЧАКОВО (fabrica era [redacted] peste drum).

*

Vino = vin.

*

Ne-am întors după miezul nopții, ușa blocului era închisă, Larissa a trebuit să-i vorbească lui Dmitri în megafon să ne deschidă.

*

—Suntem prizonieri ai științei, exclamă Dmitri.

El se dedică cercetării cu toată ființa sa. Uneori nu iese două săptămâni la rând din apartament, doar scrie și studiază.

Începusem să recunosc tipurile de mașini: Lada (Fiatul rusesc!), Volga, etc.

*

Fostul profesor al lui Dmitri, la Universitatea din Moscova, Dr. K. P. Stanjukovich, 1916-1990 [redacted] care preda fizica nucleară, gravitația, [redacted] a contribuit la construirea bombei cu [redacted] vid (folosită în Afganistan în timpul războiului (de sovietici) cu mujahedinii, 1979-89, pentru susținerea regimului comunist de la Kabul [redacted] (Mohammad Nadjibollah preluase puterea în 1986).

Explozia acestei bombe se produce prin creșterea densității unor particule în [redacted] vid.

[Nu știu de ce m-atrage fizica nucleară în ultimul timp, dar n-aș vrea să creez și eu o bombă!... bomba cu smarandache (!)]

*

Dmitri zice că trebuie s-arăt a rus (ca să nu-l controleze [redacted] „milița", așa cum se zicea și-n România înainte la „poliție").

— Păi, sunt brunet, pe când rușii-s mai spălăciți.

— Nu contează.

[În China anului 2002 arătam a... chinez!]

*

Fetele se vopsesc blonde ca s-arate ca Barbie, păpușa americană.

Iar cele blonde își schimbă culoarea părului în negru.

Fiecare vrea să fie așa cum nu este!

*

Izmailovski ([redacted] nume turco-slav!) este cel mai mare parc din oraș.

Fabrica electrică.
Sculpturi de bronz în Stația Revoluției ([redacted]a metrou[redacted]lui).
La intrarea prin tunele sunt polițiști pentru că unii copii monezi pe șine, să se joace, și pot cădea sub roțile metroului.
Pentru apărarea fostului imperiu, șinele ferate [redacted] sunt făcute mai largi decât standardul internațional, în felul acesta un tren venind din afară trebuie mai întâi să-și regleze sub vagoane distanța dintre roți. Problemă care se-ntâmplă la Ungheni cu trenurile ce intră în Basarabia.
Călători care dorm de oboseală în picioare în metrou.
Fete cu picioare 'nalte, svelte ca niște căprioare bălaie, în blugi și cu buricul gol (la modă).

Vizităm [redacted] catedrala* ortodoxă „Cristos Salvatorul" [redacted]
cea mai mare din Rusia, comparabilă cu cea din Belgrad, „Sf. Sava".
Construită după războiul de apărare contra lui Napoleon [redacted] din 1812.
În timpul comunismului [redacted] catedrala e aruncată în aer (pe 5 decembrie 1931), iar guvernul vrea să construiască un Palat al Sovietelor, dar până la urmă face o piscină publică.
După căderea comunismului, [redacted] în 1994, guvernul mai liberal ridică din nou catedrala: cu cinci domuri, înălțimea 103,5 m, pereții 3,2 m lățime, iar frescele acoperă 22.000 m². Pot intra 10 000 de persoane.
Femeile care intră în catedrală trebuie să-și acopere părul cu o basma sau eșarfă (uite că ne-apropiem de musulmani!). [redacted] Larissa, [redacted] care n-avea nimic de-acoperit, a rămas afară.
La subsol muzeul catedralei avea icoane pe lemn.
Cupolele-s polecite cu aur.

Păpuși Matrioshka*, [redacted] specific rusești, se vând la chioșcuri.

-Ce zice lumea* [redacted] de [redacted] spargerea Imperiului Sovietic? îl chestionez pe Dmitri.
- Oamenilor obișnuiți nu le pasă, ei se zbat cu nevoile zilnice.

Clădirea unde locuiau* șefii de partid, Dom-on-Naberegnoj.

Malinki* = mic; Malinkaya = mică [aha, așa se declină].
*

О сколько нам открытий чудных
Готовят просвещенья дух
И опыт, сын ошибок трудных,
И гений, парадоксов друг,
И случай, бог изобретатель.

А.С. Пушкин (1829) [redacted]

În traducere liberă:

„Câte descoperiri minunate
Pregătesc duhurile înțelepciunii
Și experiența, fecioara greșelilor complicate,
Și geniul, prietenul paradoxurilor,
Și întâmplarea, Dumnezeul inventatorului."

A.S. Puškin (1829)

Alfabetul chirilic* creat în sec. IX de evanghelistii Kiril și Method, pentru limbile slave (în prezent folosit de ruși, sârbi, bulgari, și ucraineeni), împrumutând litere latine și grecești, și inventând altele.
Din latină: A, a, E, e, K, k, M, O, o, T cu aceeași pronunțare.
Din greacă Г pentru G, П pentru P, Ф pentru F.
Altor litere latine le-au schimbat întrebuințarea: B [redacted] pentru V [redacted]
H pentru N
P, p pentru R, r
C, c pentru S, s
X, x pentru H, h, și Y pentru U.
Parcă-s pe dos! De ce n-au lăsat H să fie H, B să fie B, P să fie P?

Literele chirilice de mână sunt iar inversate:

ь este semnul moale (se pronunță ca un i scurt)
g este d
u este i
m este t.

Literele я = ia și И = I sunt [redacted] de-a-ndoaselea!

În plus 3 este Z, dar 3 este și cifra trei. Numai din context îți dai seama dacă 3 este literă sau cifră.

*

Dima (ca-n românește), prescurtarea lui Dmitri, găvărește că jumate-jumate [redacted] cetățenii-s mulțumiți-nemulțumiți de noul regim și de schimbările sociale.

-31.07.2005

Prindem trenul de noapte (în ultimele 5 minute!) spre Petersburg. 405 ruble [15$].

Varsase unul înaintea noastră o sticlă de bere chiar pe locurile noastre 21-22, vagonul 15, și tot drumul am mirosit numai alcool de parcă eram în cârciumă!

*

Scriu fără să văd, pe-ntuneric. S-a stins lumina în vagon [redacted] să doarmă călătorii.

*

După ce-a scris „Arhipelagul Gulag" și „O zi din viața lui Ivan Denisovici", unde critica guvernul sovietic, Soljenitzin s-a-ntors în Rusia [redacted] când s-a spart comunismul și a-nceput să critice Occidentul — de aceea nu se mai aude [redacted] în ultima vreme de el... Luase Nobelul în 1970. [redacted]

* (s-a spart o conductă)

Nu e apă caldă la bloc ca-n România pe vremea lui Ceaușescu, și atunci

Larissa încălzește apă pe aragaz pentru făcut baie.

*

În tren poți da scaunul pe spate și dormi, sau mânca pe spătarul scaunului din față.

*

Lenin nu se mai studiază obligatoriu în școli, i-a căzut steaua gloriei.

- 01.08.2005

În Sankt Petersburg ne-așteaptă, pe mine și Dmitri, la tren Dr. Boris Levin de la Academia Rusească de Științe, Institutul de Cercetări Nucleare, și ne găzduiește la el acasă. Soția lui, Ina Maleghina, este profesoară de muzică la Școala de Muzică „Rostopovici", și [redacted] cântă la [redacted] violoncel.

Slava Rostopovici este dirijor [redacted] care-a condus Orchestra din Washington timp de 17. A dirijat la Paris, München.

*

St. Petersburg are 5,000,000 locuitori legali, dar, cu mulți emigranți ilegali care vin să lucreze aici din [redacted] alte părți ale Rusiei ori din fostele republici sovietice, aproape se dublează. [redacted]

Pe vremuri [redacted] (1703-1918) a fost capitala imperiului, dar pentru că era prea aproape de margine, deci ușor atacabilă, capitala s-a mutat mai în interior (la Moscova).

[redacted] Puskin [redacted] (1799-1837), poetul național rus, a fost ucis la Râul Negru [Ciornaia Recika] (aici) [redacted] Georges d'Anthès, de francezul [redacted] cumnatul lui, la un duel pentru că s-a zis că nevasta lui Puskin îl înșelase cu Edmond, ceea ce s-a dovedit neadevărat. Edmond și familia lui au fost deportate după acest incident, în Franța, dar s-a reîntors în Rusia când a fost amnistiat și a trăit până la [redacted] o sută de ani!

Puskin a avut cinci copii.

După al doilea război mondial rușii au ocupat o parte [redacted] mare din Carelia, și au împins frontiera imperiului vreo 100 Km [redacted] spre vest în teritoriul finlandez. [redacted]

*

*

Lenin a scăpat de poliția țaristă (fugind) în Finlanda, fosta graniță trecea atunci prin oraș. Există o pancartă în [redacted] stația de metrou Udirneya marcând acest eveniment.
În Finlanda Lenin era susținut (material) de Partidul Comunist, iar el scria cărți politice.

*

Nu se mai zice acum tavarișci, ci drug [prieten].

*

Boris Levin are pe computer un program PromtX care traduce din rusă în engleză, franceză, germană — și reciproc. De exemplu îi scriu pe ecran [redacted] „Vreau să beau apă" și [redacted] programul îi traduce (în rusă) „Ya haciu pit voda", iar (în engleză) [redacted] mi-aduce (Boris) un pahar de apă.
Încercăm și [redacted] conversia franceză, întrebându-l „Ce facem după masă?", el răspunde în rusă [redacted] „Mâi budem iti vă biblioteku", iar programul îmi traduce mie „Nous irons à la bibliothèque" [vom merge la biblioteca].

*

Zont = umbrelă
les = pădure
direvo = copac
butâlka* = sticlă
[se mai zice prin Moldova]
sto = ce
skolka = cât
jeona = nevastă

{Le spun Maya jeona gavarit pa ruski, nevasta mea vorbește rusește.
—Da? se miră Ina.
—Maya jeona moldovanka [nevasta mea este moldoveancă].
Aflu că verbul „a fi" nu se folosește.}

muj = bărbat

*

O statuie mare cu Lenin lângă Gara (centru) [redacted] Finlanda (trenurile care merg la Helsinki), când se-ntorcea din Europa și ținea discursuri despre „revoluția socialistă". Au vrut să mute statuia dar au lăsat-o fiindcă vin străinii și fac poze lângă ea.

*

Îl înnebuneam pe Dmitri cu întrebările!

*

Panimaiu = înțeleg.

*

Tata îmi povestea, când era copil, în al doilea război mondial au trecut soldații

ruși prin Bălcești, veneau cu cazane mari în care [redacted] fierbeau mâncare pentru armată. S-au oprit la o fântână și l-au [redacted] îndemnat pe el să bea apă, să fie siguri că nu e otrăvită:

Idi, idi, ciot igo znait!
[Du-te, du-te, ce dracu!]

Expresie pe care-a ținut-o minte până la bătrânețe, mi-o spunea și mie.

*

Fiesta cuvânt spaniol, care înseamnă „sărbătoare", intrat și în rusă. Îl văd scris pe afișe: ФИЕСТА.

*

Mă interesez de doi poeți ruși: Vladimir Vsoțchi (contemporar, îl cam trage la măsea) și Evgheni Evtușenko (al doilea tradus în românește; [redacted] i-am citit un roman despre [redacted] gueaci).

Trebuie să merg la Poliția din St. Petersburg să mă-nregistrez. Până când nici în China nu era așa ceva... Asta e Rusia, guvernanții vor să țină totul sub control!

Coadă-grămadă ca-n România!

Și câtă birocrație! Am pierdut ore până să intru [redacted] împreună cu Dmitri și Boris, și tot n-am terminat, trebuie să revin peste trei zile să iau documentul (înregistrarea temporară) necesară la vamă când mă voi întoarce în State.

E bine să vezi multe locuri pentru a putea prețui ceea ce ai.

*

O stație de metrou dedicată poetului Vladimir Mayakovski (1893–1930), cântărețul revoluției, [redacted] autorul volumelor „150 000 000" și „Octombrie", dar în teatrul său critică noul regim.

*

Prin St. Petersburg trece râul Neva care se varsă în Golful Finlandez. Orașul [redacted] cuprinde câteva insule unite prin poduri. Insula [redacted] Vasilievski reprezintă vechiul [redacted] așezământ construit de țarul Petru I, care-a vrut să facă un oraș-insulă.

*

Universitet = universitate

*

Scriu mergând pe trotoare, alergând, ținându-mă după amici, de nu văd bine că era să dau cu capu-ntr-un par de [redacted] fier!

*

La Biblioteca Academiei [redacted] Rusești de Științe, înființată în 1714 donez 13 cărți + 1 preprint de-ale mele, plus un CD conținând 150 cărți electronice (în format PDF) ale mele, sau despre activitatea mea.

Clădirea este veche, solidă, precum ale universităților românești, cu mobilier în lemn gros. Văd statuia lui Carol Bär (1792–1872), Director al Academiei între 1835–1862,

(cu o carte (Kniga) în mână)

Dacă în sârbește se zice* „nema problema" – ce știam uitându-mă pe televiziunea lor când eram în Craiova (fiindcă românii dădeau numai două /ore/ de program TV, și-alea despre Ceaușescu) în rusește echivalentul este „niet problem", iar ucraineeşte „nemai problemă".

17 canale TV în St. Petersburg,* plus cele prin satelit.
Vizionăm știri. Mai prind și eu câte-un cuvânt.

Mă-ntrebaseră* colegii ruși, prin email, ce mâncare prefer, dacă vreau dietă sau alte restricții.
– Mănânc și beau orice (mă refeream și la vodcă), dar prefer ceva specific, tradițional rusesc. Așa procedez în fiecare țară.
Și-atunci Ina a pregătit la prânz vinegred (de culoare roșie): salată de sfeclă, cartofi, castraveți, varză

părată, ceapă, morcovi.
Desert: o prăjiturică albuie, numită zefir.

Apoi bere rusească Baltika 3 (există mai multe sortimente).
{E sănătos să schimbi felurile de mâncare.}

Afișe cu marele* director de balet Boris Eifman. Îmi exprim dorința să mergem la un spectacol.

Tramvaie prin oraș.*

Dr. Boris Levin are 71 de ani,* dar foarte energic și sportiv (aleargă prin pădurea vecină, la aer curat). El a descoperit anomalia ortopozitroniumului în 1987 într-un experiment la Centrul Nuclear Gatchina, independent de grupul din Michigan (Ann Arbor) al lui Arthur Rich et al. A publicat și o carte în rusă și engleză despre ortopozitronium, care-i un atom cu un pozitron în nucleu și un electron pe orbită, și spin paralel, având co-autori pe Larissa și Dmitri, în 1999.
Pe lângă Modelul Standard, ca structură atomică, el adaugă

și un model [redacted] ciorchine [redacted] de particule cu masă pozitivă și găuri cu masă negativă, extinzând Modelul lui Dirac, care nu mergea. Există 5-6 variante la Modelul Standard, printre care și cel al lui Brightsen — cu al cărui nepot, Dr. Robert Davis, lucrez eu în prezent la unirea Modelului Brightsen (ipotetica) cu nemateria.
Nemateria este un concept ce l-am introdus [redacted] toamna trecută ca o combinație de materie și antimaterie ce nu se anihilează. O definiție mai exactă am dat la nivelul quarkilor. Modelul lui Levin conține modelul lui Brightsen [redacted] iar acesta din urmă [redacted] presupune structura atomică formată din perechi de particule pozitive și neutre, plus perechi de antiparticule — structura asemănată cumva nucleelor complexe [redacted] dar și nemateriei. Modelul lui Levin s-a arătat stabil 10^{6} secunde, ceea ce e foarte mult pentru experimentele nucleare unde [redacted] secțiune de viață al unei particule rezultate este de 10^{-24} secunde. Particulele pozitive și găurile negative [redacted] se separă sub β^{+} decay a pozitronului [redacted] prin tranziție topologică [redacted] cuantică dând naștere la efect de spațiu-timp și degajând multă energie. [redacted] S-a observat că există un surplus de energie care nu se știe de unde provine, încălcând astfel Legea conservării Energiei. Asta-i nedumerirea oamenilor de știință!
Până la unu noaptea tot discutam, Dimitri traducea între noi. Eu devenisem prea meticulos și întrebător încât Boris începuse să se enerveze. Dmitri a intervenit să ne calmeze.

*

Ceaiul nu lipsește la masă: dimineața, la prânz, seara. Ceai verde, roșu.

*

Nopțile albe din Saint Petersburg.
Pe la 8-9 seara e încă lumină și mă mir, [redacted] sunt frânt de oboseală [redacted] colindând prin oraș și-am impresia c-ar trebui să fie întuneric [redacted]. Deși [redacted] se vede bine noaptea (cumva ca în scăpătatul soarelui), nu e prudent să te-aventurezi pe străzi din cauza narcomanilor.

*

Din Manciuria chinezi emigrează în estul îndepărtat al Rusiei. Se estimează în jur de două milioane [redacted]. Falsifică documente și se stabilesc pe teritoriul rusesc unde standardul de viață e mai

ridicat.

*

[redacted] Rușii au adus și negri din Africa și [redacted] au format sate compacte prin jurul Moscovei. Au teritoriu uriaș, chiar după destrămarea imperiului, [redacted] 17 075 000 Km², și densitatea populației foarte [redacted] mică (sub 9 locuitori pe Km²), în vreme ce [redacted] de pildă densitatea Bangladeșului (este) de o sută de ori mai mare! Una din cele mai mici densități din lume are Mongolia (sub 2 locuitori pe Km²) – în deșertul Gobi e greu de trăit.

*

Există restaurant chinez și-n Rusia, firmă cu ideograme de-ale lor.

*

[redacted] Sculptorul georgian Zurab Tzeretely, care trăiește-n Rusia, a dedicat un monument de 30 metri înălțime [redacted] poporului american privind atacul terorist de la 11 septembrie 2001, și l-a trimis la New York.

*

I-am îndemnat pe Dmitri și Larissa, care-au creat lucrări în fizică teoretică să-ncerce [redacted] și aplicații. Hai să-ncercăm – am îndrăznit, [redacted] să cercetăm în direcția creării de [redacted] energie nouă, poate găsim sponsori. Domeniu în care de altfel e dificil fiindcă un experiment chimic costă zeci de mii de dolari, pe când un [redacted] experiment nuclear costă sute de mii. Orice teorie nevalidată

experimental, nu intră în considerarea comunității științifice.
Boris a făcut un experiment cu ortopozitroniumul în Laboratorul Nuclear din St. Petersburg, rezultând energie. Rezultatul fiind de 100 ori mai mare decât bruiajul [redacted] (noise), [redacted] care-i [redacted] nesperat de bine, din moment ce în [redacted] multe experimente cercetătorii caută să găsească măcar un 2-3% rezultat pozitiv în [redacted] bruiaj/zgomot.
Crearea unui tip nou de energie va întâmpina însă rezistență, poate chiar boicot, din partea companiilor de petrol, care vor pierde miliarde de dolari. În America se încearcă acum introducerea [redacted] automobilelor electrice pe piață, făcând să scadă dependența occidentalilor de petrolul arab și războaielor prezente pe care le [redacted] generează, plus implicațiile nefaste religioase și politice.
Scăzând importanța petrolului va scădea și puterea țărilor [redacted] arabe.
Rușii au și ei multe zăcăminte de petrol în subsol, și-o companie internațională YUKO.

*

Un banc pe care mi-l amintesc de când eram în țară referitor la întinderea nesfârșită a imperiului rus:

— Cu cine se învecinează Uniunea Sovietică?
— Cu cine vrea!
*
Solidaritatea internațională a musulmanilor, fanatismul lor religios (luptători de gherilă) au atins și Rusia.
În toamna lui 2004 vreo zece teroriști, care cereau independența Ceceniei au blocat o școală din Beslem și în final, după lupte cu poliția rusă, au ucis 300 persoane — în majoritate copii.
*
Jirinovski, om politic rus care declara acum un deceniu că „românii sunt țiganii italienilor", fost nomenclaturist comunist, conduce [redacted] și în prezent un partid radical.
Dar [redacted] rusul de rând (ca și românul!) e sătul de politică și politicieni...
*
Kanetz = sfârșit
[mi-amintesc din filmele rusești când se scria la terminare]
sóvlsté = rușine
maladetz = bine
*
Ina, care-i directoare la Școala de Muzică din oraș ne povestește cum într-o zi au primit un fax din America:
„Hello, eu sunt Douglas. Sosesc pe data cutare. Am doi copii, unul de 3 ani și altul de 4. Caut nevastă între

20-30 ani, blondă, frumoasă. Cine e interesantă să m-aștepte."
E business mare cu femei tinere din fostele țări comuniste, măritate prin Agenții Matrimoniale cu bărbați din Occident. Ele pleacă [redacted] din cauza sărăciei la o viață mai bună, sperată, iar ei caută neveste obediente și gospodine — deoarece [redacted] femeile occidentale sunt mai răsfățate, independente, nu vor să gătească...
M-am întrebat, de ce nu se-ntâmplă și fenomenul invers? Adică bărbați din țările subdezvoltate să fie însurați [redacted] prin aceste agenții cu femei occidentale. Probabil fiindcă sexul feminin vrea masculi bogați, puternici, dominanți (chestiune psihologică).
*
Devushka = fată
Yunosha = băiat
Astarojna = pericol
[ne-anunța [redacted] în metrou la fiecare stație când se-nchid ușile]
Există patru linii de metrou în Petersburg: albastră, roșie, galbenă, portocalie. Una se cheamă [redacted] Kirov, [redacted] alta Frunze după numele unor comuniști uciși în

[redacted] 1934, respectiv 1925 în lupta pen-
tru putere între ei.
Mai slabi, mai siluetă* cetățenii aici.

Levâi* = stânga
Răvâi = dreapta

Așteptăm la rând autobuzul* spre
Petergof, [redacted] 29 Km, 30 ruble (≈ 1$).
Trecem pe lângă Palatul Streilna, con-
struit acum 300 ani pentru Prințul
Constantin.
Această zonă era preferată de familiile
țarilor. Două dinastii mari au existat:
– prima, Roerik, de origine scandinavă
care-a domnit 500 de ani; ultimul
[redacted]
descendent, Nicolai Roerik, a fost
pictor;
– a doua, Romanov, de origine germa-
nă [redacted]; vorbeau prost limba ru-
să [redacted] (în saloane conversau în
franceză sau germană c-așa era la
modă!) și tratau populația locală
ca sclavi; bolșevicii [redacted] au ucis familia
țarului Nikolai al II-lea în 1918, ultimul țar.
Dintre Romanovi, Petru cel Mare și Ecate-
rina a doua au fost [redacted] cei mai importanți.
Dmitri zice că mi* place să vorbesc cu
lumea de pe stradă!

Rușii-s mai mult* săteni decât
blonzi, dar populația-i amestecată
cu tot felul de nații pe care le-au
cucerit de-a lungul istoriei.
– Ușor de găsit* job în Rusia, remarcă
Dmitri, dar prost plătit.
– Invers în America, îndrug eu.

Rabota* = muncă
Idi siuda = vino-ncoa

Peterhof înseamnă*, în olandeză, Curtea
(regală) [redacted] a lui Peter.
În 1714 Petru cel Mare [redacted] plănuiește
construirea unei rezidențe de vară pen-
tru familia țarului. Marele Palat e
finalizat în 1723. Dar construcția în-
tregului complex a mai durat încă
două centenare, la care-au contribuit
mari [redacted] arhitecți ai vremii: J. B.
Le Blond, Niccolo Michetti, [redacted]
F. B. Rastrelli, Yuri Velten, Andrei
Stakenschneider.
Petru cel Mare a făcut studii în Amster-
dam și-a vrut ca orașul pe care-l
[redacted] înființa pe Neva să [redacted] se numească
„Noul Amsterdam", însă din motive
patriotice a fost sfătuit să-l [redacted] boteze
St. Petersburg. Era dur, tăia cu mâna lui

cazetele soldaților care i se împotriveau. Avea și purtări ciudate, uneori mărinimoase. De exemplu, după lupta de la Poltava din 1709, unde îi învinge pe suedezi, oferă un dineu ofițerilor inamici, mulțumindu-le pentru lecția militară (el învăța din fiecare bătălie).

100 ruble intrarea [redacted] pentru [redacted] ruși, dar pentru străini 300 ruble. Eu trebuia să nu vorbesc engleză ca să nu mă dau de gol.

Festivale și recepții care adăposteau până la 3000 de musafiri se țineau în palat. Decorații și picturi de renumiți artiști ai vremii: Philippe Hackaert (german), Richard Paton (englez), Yury Velten (rus), Vigilius Erichsen (danez), Nicolas Pineau (francez), 368 [redacted] tablouri de Pietro Rotari (italian).

Colecții de [redacted] porțelan chinez și japonez. Ceramică de Josiah Wedgwood.

Portretele împăraților (Petru cel Mare) Ecaterina a II-a, Elisabeta Petrovna, Petru al III-lea, Maria Fiodorovna, Paul I / care-a fost ucis de prietenii fiului său, Alexandru I [redacted] ce-i ia locul, deoarece Paul I vroia alianța cu Prusia și [redacted] devenise nepopular), Alexander I, Nikolay I. Și Petru cel Mare a comis infanticid [redacted]

ucigând un fiu al său care plănuia atacarea Europei — ceea ce ar fi fost o eroare, mult mai simplă [redacted] era cucerirea terenurilor spre est și nord, slab populate.

Palatul a fost distrus în timpul [redacted] ultimului război mondial, când germanii [redacted] împinseseră linia frontului până la Peterhof și instituiseră blocada contra St. Petersburgului, tăind aprovizionarea, [redacted] jumătate din populația atunci numitului oraș Leningrad [redacted] (St. Petersburg azi) a murit de inaniție.
Este reconstruit palatul în 1946-1952.

Grădinile și fântânile arteziene din curtea palatului sunt splendide. [redacted] Alei frumoase, largi. Statui [redacted] mitologice, biblice: Samson, Neptun, Venus, Adam, [redacted] Eva — plus statuia lui Petru I.
Arhitecți și sculptori care și-au dat concursul: Hans Ritter, Georg Schweigger, Fedot Shchedrin, J.-A. Rachette, Fiodor Shubin, Ivan Prokofyev, Ivan Martos, Mikhail Kozlovsky.
Însuși Petru I a făcut planul fântânilor arteziene folosind principiul gravitației ([redacted] fără pompe de împins apa). În

subteran sunt 25 Km de [redacted] conducte de apă.

[redacted] De dimensiuni mai mici, Palatul Monplaisir [=plăcerea mea (fr.)] a fost construit de [redacted] arhitectul Johann Braunstein (1714-1723), tavanul și holul fiind pictate de Philippe Pillement. Era locul favorit al țarului.

*

Decorurile interioare sunt stil baroc.

*

Fântâni (romane) aurite, uși aurite, dom aurit. Cascada leilor. Arteziana triton. Grădina Bacchus. De pe malul apei se vede [redacted] în zare coasta finlandeză.

*

[redacted] (1748-9) Clădirea Ecaterina e parte auxiliară a Palatului Monplaisir și servea pentru baluri anuale în cinstea absolventelor Institutului Smolny [redacted] de Fete Nobile.

*

Palatul Marly își are numele de la regele francez Marly le Roy, construit între 1720-4. (Ludovic al XIV-lea)

*

More = mare (subst.)
Zaliv = golf
Pașli = haide
Pahoje = ca, precum

*

Țarii jucau șah cu sclavi îmbrăcați în piese: [redacted] pioni, ture, cai, nebuni, regi, regine pe o tablă desenată

în curtea palatului!

*

Multe grupuri de turiști englezi, italieni, francezi, spanioli cu ghizi. Veverițe coboară din copaci și-ntind lăbuțele parc-ar cerși nuci, ghindă.

*

Interezna = interesant
Maladeț = bun (despre o persoană)
Riba = pește
Ladna = la revedere, de acord, da
Kak dila? = ce faci?
Hleb = pâine
Kartoșka = cartof
[redacted]
Nauk = știință

*

Explodează și astăzi mine în jurul St. Petersburgului... (rămase din timpul războiului)

*

Biletul la balet este 100$ de persoană. Arta devine un lux pe care [redacted] și-l permit (doar) [redacted] cei bănoși în Rusia.
- Nu mai mergem la spectacol, conclud, o să facem balet cu noi înșine!

*

Picturi murale la Palatul Monplaisir de S. Bushuyev, M. Negrubov, F. Vorobyov.
[redacted] Meșteșugari [redacted] : Fedorov, Tikhonov.

*

Am ieșit [redacted] * din curtea Marelui Palat. Se pornise și ploaia. Am luat-o pe jos, trecând [redacted] pe lângă un alt palat, Englez, construit de italianul G. Kwarengi, dar distrus de nemți în al doilea război.

În trenul spre St. Petersburg.* (de la Peterhof)
Vânzători ambulanți.
Locuri pentru invalizi (invalidov).
Ne controlează bilete și la intrare și la ieșire.

Dmitri glumește că* vodca „Putinka" vine de la... Putin (Vladimir)!

Bluza = bluza*

[РОССИЯ] Rossiya = Rusia

14 cărți, 1 preprint, și* un CD conținând 150 cărți electronice am donat la Biblioteca [redacted] Centrală a Universității de Stat din [redacted] prin Olga, o cunoștință de-a lui Boris. (Peterhof)

[redacted]

Blocuri cu 9 etaje.*
Strada Moris Torèse (după numele unui fost comunist francez).
[Bulevard se zice prospekt.]

zone întregi dezpădurite pentru a lăsa loc clădirilor. [redacted]

Tzentr = Centru

Tzirk = circ

[un [redacted] circ chinezesc sosise în oraș]

Avtobus = autobuz

Stomatologia, citesc pe o firmă.

Platit = a plăti

Veterinarya Clinika

Dlia = pentru

v = în

s = cu

[Îmi trebuiau particulele astea de [redacted] vorbire să fac legătura în propoziții.]

Inostranetz = străin

Dobrâ din = bună ziua

Jurnal = revistă, jurnal

Ocin = foarte

[redacted]

Borș = supă, borș (ca-n Moldova)

Vse = toți

Cireș = cireș

Vișine = vișine

Nikakda = niciodată
Nicivo = nimeni

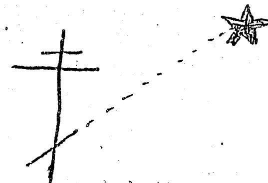
St. Petersburgul e * [redacted] Fondat de Petru cel Mare în 1703 (și transformat în capitală în 1712) fiindcă voia să aibă ieșire la mare pentru a-și dezvolta flota navală.

*

Panimaish? = înțelegi?
Nadejde = nădejde
Pop = popă [redacted]
Tzârcovnik = țârcovnic
Usha = ureche — Vesti = vești
[ușa, ca-n românește!]
Pradavietz = a vinde
Imperator/Imperatritza = Împărat/Împărăteasă
Samovar = ceainic cu robinet
Moy drug Boris = prietenul meu Boris

*

În vârful Bisericii Kazan din St. Petersburg se află o cruce de aur.
Ortodocșii ruși au crucea astfel:

cu [redacted] treapta de jos îndreptată spre Steaua Polară

*

Rusia a pierdut puține războaie.
În afara ocupației mongole (sec. XIII), a fost învinsă în Războiul [redacted] Crimeei [redacted] (1854-6) de francezi, britanici, otomani, și Piemont (regiune în NV-ul Italiei) care i-au tăiat [redacted] pretenția de-a [redacted] atinge strâmtorile Bosfor și Dardanele.
Și-n Războiul cu Japonia (1904-5) pentru provincia chineză Manchuria.
Rușii cucereau, asimilau. Cucereau, asimilau.
Și, totuși, Imperiul Sovietic în anii 1990-1 a făcut implozie, și s-a destrămat singur, fără a se fi tras un foc de armă!
Fostul Imperiu Țarist se mai sfărâmase parțial după Revoluția din Octombrie 1917 când Polonia, Finlanda, R. Moldova, și Țările Baltice s-au desprins, declarându-se independente, însă începând cu 1940 până în 1945, R. Moldova,

Țările Baltice, regiunea orientală
a Poloniei, și [redacted] mare parte din
Carelia finlandeză sunt reatașate
Uniunii Sovietice.
Basarabia e [redacted] amputată Românilor în
1940 din cauza tratatului [redacted]
Ribbentrop-Molotov.
Rusia a fost pentru români o mamă
vitregă! În 1812 ne confiscă Basarabia,
iar între 1829-56 suferim [redacted] dublul
jug, turcesc și rusesc, caracterizat prin
hulitele Regulamente Organice impuse
de ruși prin care ni se lua și dreptul de a
ne [redacted] forma singuri codul [redacted] legis-
lativ. În 1877-8 ne sprijină în Războ-
iul de Independență contra Imperiului
Otoman, dar după 1945 ne ia din nou
sub dominația ei.
Ne eliberăm [redacted] în 1989 de sub ruși,
pentru a intra din nou sub dominația
altora!
Când va ajunge România să fie cu a-
devărat liberă?...
[Perioada dintre cele două războaie mon-
diale a fost cea mai înfloritoare din
istoria românilor, [redacted] și teritoriul întregit.]
Luptele și imperiale pentru putere în sânul familiilor
regale sunt cunoscute în toate țările.
[redacted] Se omorau frate pe frate,
tată pe fiu ori invers, nepot pe unchi,
etc. pentru a pune mâna pe sceptru.
Începând cu împărații romani, regii
englezi (vezi [redacted] și dramele shakespear-
iene), până [redacted] în zilele noastre
când regele Birendra și toată familia sa
[redacted] al Nepalului
sunt asasinați în anul 2001 (în versi-
une oficială de către prințul moșteni-
tor Dipendra, care s-a sinucis apoi)
iar [redacted] pe tron se urcă [redacted] frate-
le regelui, Gyanendra Bir Bikram; dar
nepalezii îl suspectează pe Gyanendra
ca adevăratul făptaș.
Nici în Imperiul Țarist n-au lipsit aceste
„anomalii" normale.
Elisabeta Petrovna, fiica lui Petru I,
printr-o lovitură de palat, înlătură în
1741 pe Anna Ivanovna, care a domnit
între 1730-40, dar devenise nepopulară
deoarece lăsase conducerea imperiului
favoritului ei E. J. Biron și nemților.
[redacted]
Ecaterina a II-a (1762-1796) complotează
uciderea soțului ei Petru al III-lea (care a
domnit doar câteva luni în 1762). Ecate-
rina a II-a (n. în 1729 la Stettin), de ori-
gine germano-olandeză, este adusă la
curtea [redacted] țaristă ca nevastă

[redacted] lui Petru al III-lea [redacted] Fiodorovich (n. 1728). După un(an) de conviețuire cu soțul ei, soacra observă că [redacted] Ecaterina nu rămânea gravidă, și află că soțul era impotent. Deoarece trebuia un urmaș la tron, Petru al III-lea suferă o intervenție chirurgicală, [redacted] iar potența sexuală i se reface. Cuplul are un copil, Paul I (n. 1754), care mai târziu va deveni împărat. Ecaterina a-ntreținut relații cu mulți bărbați, în special militari. După alte surse, Petru al III-lea ar fi fost cam debil, handicapat. În puținul timp cât a fost țar a și comis lucruri stupide pentru țara [redacted] (sa), de pildă restituirea lui Frederic al II-lea (rege al Prusiei între 1740-1786, din dinastia Hohenzollern ca Regele Mihai al României) a teritoriilor prus[redacted]e cucerite de armata rusă. Așa că asasinarea (deja) lui [redacted] Petru al III-lea a fost binevenită pentru popor. Ecaterina a II-a, deși nerusoaică, s-a dedicat trup și suflet imperiului țarist pe care l-a considerat ca al ei personal! L-a [redacted] lărgit, a-nvățat rusește, nemaiinteresând-o originea ei. Cred că dacă ar fi fost împărăteasa Japoniei ar fi făcut același lucru! Dar a fost dură contra țăranilor, înăsprind birurile,

și nimicind în sânge Răscoala lui Pugaciov în 1773-4. Pugaciov se dădea Petru al III-lea pentru atragerea cazacilor.

Paul I, fiul Ecaterinei, succede la tron în 1796. Dar e omorât în somn (36)
(ștrangulat) în 1801 de prietenii fiului său [redacted] Alexander I (țar între 1801-25) cu știrea acestuia, deoarece Paul I adopta politica germană.

Citind despre-atâția regi și-mpărați* mi-ar fi plăcut să fi fost [redacted] vreun prinț moștenitor... dar, din păcate, nu-s decât un țăran moștenitor...!

Când am trecut* în clasa cincea, la Bălcești, ne-a-mpărțit în două [redacted] (fără să ne-ntrebe) secții: de franceză (unde am nimerit eu) și de rusă (unde-a nimerit un prieten de-al meu [redacted] din copilărie, Victoraș Răducănoiu, care pe urmă a plâns și-a venit taică-său la școală și l-au mutat la franceză). Dar eu (mai) învățam de la colegii de secție paralelă să scriu cu chirilice (mi se părea ca o codificare, ziceam c-aș putea să inventez și eu alte litere). O [redacted] expresie rusească pe care-am auzit-o, semăna ca-n română:

„Aliosa, nemtâ pa ulita"!
Iar un actor, mai când eram copil, făcea comicării pe scenă, aluzii la „prietenia" româno-sovietică:

Davai ceas, davai moșie,
Harașo tovărășie (!)

*

-03.08.2005 (37)

-Atenție la țigani [redacted], m-avertizează Dmitri. Fură de rup în centrul orașului, mai ales pe străini [redacted] pe turiști care vin cu bani [redacted] cheaș.

Pe consulul britanic l-au răpit, jefuit, iar pe nevasta-sa au bătut-o acum două săptămâni.

*

Târguiesc în Piața Bisericii Kazan.

*

Cupit = a cumpăra

*

Nevasta moldoveancă-rusoaică îmi spusese direct ce să iau, șapca ușanka (căciulă cu urechi). Am găsit cu blană de lup, 2700 ruble (≈ 90$), în vreme ce-n Chișinău o [redacted]luam la jumătate de preț. Am capul mare și nu-mi găseam pe măsură (nr. 61).

Am cumpărat un CD cu ruskaya narodnaya muzâca (muzică populară rusească), altul cu folclor țigănesc (Gelem), și-o casetă de Rimsky-Korsakov („Sheherazade") s-o ascult în mașină.

*

Timp de 215 ani St. Petersburg a fost capitala Imperiului Țarist (1703-1918), după care Lenin a mutat capitala în Moscova fiindcă Petersburgul era prea aproape de granița finlandeză, deși ușor de atacat. [redacted] După moartea lui Lenin (1924) a fost denumit Leningrad, iar în [redacted] 1990 Gorbaciov cu perestroika [reconstrucția]

lui îl schimbă la denumirea istorică, St. Petersburg, fiindcă Petru cel Mare l-a înființat.

*

Pe Bulevardul Nevski.

*

Biserica de Sânge, construită în anul 1881 când țarul Alexandrul al II-lea a fost ucis de teroriști. (1855-81)

*

Expo Mark Chagall (1887-1985) la Muzeul de Artă Rusească. Chagall s-a născut în localitatea Vitebsk (Bielorusia) într-o familie evreiască. 70 ruble biletul (≈2,10$).
Mister, fantastic, geometric arar, naiv, ciudat, nenatural, Avangardă.
Capodoperele sale au fost produse în Vitebsk, St. Petersburg, și Moscova.
În 1918 s-a publicat o monografie despre el. În 1917 căsătorit fericit cu Bella Rosenfeld. (litografie colorată, ceramică, sculptură) Are ilustrații biblice, lucruri abstracte. Boris îmi spune că chagall înseamnă în rusă „a merge înapoi în timp". Fotografii mărite, biografia sa în (înfățișându-l cu familia;) rusă și engleză.
Compoziții încărcate.
Imagini cu devieri în onirism și expresionism [de pildă portretul unui muzician cu fața de culoare... verde!].

*

Continuăm vizionarea secției moderne de pictură a muzeului: Leonid Chupiatov [un tablou cu mult alb, linii simple; obiecte reale (un ferăstrău!) în imagine].
Kazimir Malevich: necunoscutul anonimul, nespecificul predomină.
Pavel Filonov: complicate imagini îngrămădite, fractale, obositoare de privit.
Alți pictori: Ivan Puni, Natam Altman, Lev Bruni, David Burluk, Alexander Rodchenko (titluri precum „Negru pe negru", „Roșu pe galben"), Mikhail Matiushin, Olga Rozanova, Josef Schkolnik, Lubov Popova, Nadezhda Udaltsova, Ivan Kliun, Pavel Mansurov, etc.

*

Apoi colecția de artă a secolului XX. Clasicul peisagist Șișkin (1832-1898), Ilya Repin (1844-1904) cu membrii Consiliului de Consultare a Țarului. Apoi V.V. Vereshchagin (1842-1904) care picta numai lupte și a murit în luptă.
Multe portrete.
Vizitatorii se așezau pe bănci și meditau îndelung la câte un tablou mai important.

[redacted] Pătrundem în Grădina Alexander I din fața Oficiului Naval cu un turn înalt (admiralteiskaia igla). Statui pe alei: Nicolai Gogol (1809-1852; scriitor, autor al „Sufletelor Moarte".

A. Gorceakov (1798-1883[redacted], diplomat, prieten al lui Puskin), Mihail Glinka (1804-1857, compozitor), Mihail [redacted] Lermontov (1814-1841, mare poet, ucis în duel), profesorul de geografie Prjevalskony.

Trecem pe lângă Biserica Isaki, cea mai înaltă clădire [redacted]. Este interzisă [redacted] ridicarea unei construcții mai mari în St. Petersburg!

- Cum se numește parcul [redacted] acesta?
- Nu știu, răspunde Boris.
- Păi nu ești din orașul ăsta?
- Ba da, însă eu știu numai drumul până la biblioteca! (în engleză)

Un restaurant cu nume ridiculizator: „Lenin's Mating Call" [Chemarea Copulării lui Lenin!].

Regizorul basarabean Emil Loteanu, care locuiește la Moscova, este f. cunoscut în Rusia pentru filmele lui („Șatra", „Țiganii se duc în cer"). Dmitri auzise de el.

La ora zece seara în St. Petersburg — [redacted] lumină afară de zici că [redacted] e atâta miezul zilei! Nici nu-ți vine să te culci.

[redacted] senzație de optimism, veselie. Asta-s nopțile albe, și magazinele deschise până la 11-12 noaptea.
Dar iarna e invers, zilele negre — pentru simetrie!

Vladimir Zvorikin (1888-1982) a inventat televizorul, iar David Sarnoff (1891-1971) l-a construit — doi emigranți ruși [redacted] în anii 1920 în America. Erau în afara mediilor academice ori politice care manipulează multe [redacted] premii, finanțări. Nici măcar un patent n-au [redacted] luat! Lucrau doar ca ingineri.

Motocicleta Harley-Davidson, fabricată în America, provine [redacted] tot de la [redacted] oameni de știință ruși, Harlamov și Davidov, care lucraseră la o fabrică din Riga. Au propus invenția Țarului Nikolai al II-lea, solicitând fonduri [redacted] pentru construirea motocicletei. [redacted]

Țarul i-a refuzat afirmând că este „o jucărie stupidă și-un joc stupid".

În 1903 Harlamov și Davidson emigrează în America și înființează o fabrică de motociclete în New Orleans.

Alt tehnocrat celebru, Igor Sikorski, (rus) inginer, pictor, scriitor, a inventat elicopterul în 1941 și tot în SUA. Este cunoscută opoziția sa la politica lui Goebbels (1897–1945), Ministrul Propagandei sub Hitler, care făcea reclamă pentru „știința națională", în vreme ce Sikorski vorbea de o „știință internațională". Emigrat și el în America (toate creierele converg aici!) după Revoluția Bolșevică, își înființează propria companie aeriană.

*

Filme vechi la televiziunea rusă, neîntrerupte de reclame. De pildă, vizionăm producția cehoslovacă din anul 1965 (!) „Berea e cea mai bună pentru sănătate" – măcar nu e cu crime precum cinematografia actuală. Ba are și culoare locală nostimă.

*

Filmele străine sunt subtitrate.

Rușii înțeleg cehă, sârbă, bulgară, ucraineană – limbile slave sunt asemănătoare, dar diferite!

*

Din 1986 când a apărut fuziunea la rece, prin articolele lui Pont și Fleischer, opusă fuziunii la cald (adică la temperaturi înalte, de miliarde de grade Celsius), multă opoziție și luare în derâdere a întâmpinat. Temperaturi așa înalte se obțin în catalizatoare cu explozii atomice, ori în acceleratoare de raze (ciclotroane) unde particulele sunt accelerate pentru creșterea energiei cinetice. Un membru al Academiei Ruse de Știință, Velikhov, se pronunță împotriva fuziunii la rece (adică la temperaturi în care trăim, de exemplu în jur de 20°C), considerând-o „o stupiditate". Dar alți cercetători o acceptă.

Dilema apare din faptul că au existat experimente și PRO și CONTRA fuziunii la rece!

La bomba atomică, când explodează, temperatura este de miliarde de grade.

*

În trenurile rusești toaletele sunt mai curate decât în cele românești ori bulgărești.

Muzică americană, rusească în vagoane.

*

Ne plimbăm prin [redacted] Sasnovka (Pădurea de pini), în nordul St. Petersburgului, cu zmeură și ciuperci.

Veverițele stau cu [redacted] lăbuțele întinse parcă [redacted] cerșind nuci.

O baltă cu rațe sălbatice. [redacted]

Tineri pregătind șașlâc (carne prăjită pe grătar). Am auzit prima dată de șașlâc de la Lilia.

Un poligon militar alăturat... (să nu se „rătăcească" vreun glonț!).

*

Adamov, Ministrul Rus al Energiei Nucleare, a fost [redacted] arestat în Elveția pentru c-a transferat [redacted] vreo 60 miliarde de dolari în contul [redacted] propriu, în loc să-i [redacted] pentru distrugerea reactoarelor nucleare din submarine.
(dea guvernului)

Statele Unite au demarat această acțiune de denuclearizare [înarmarea rezultase din timpul Războiului Rece].

*

[redacted] I-am sugerat* lui Boris să înlocuiască positronium cu pionium, protonium, antiprotonium heliu, sau muonium. Mi-a răspuns că nu-s stabile, iar Dmitri a adăugat ca-s greu de realizat acești atomi exotici (adică [redacted] necesită o cantitate mare de energie).

Eram curios dacă anomalia cu excesul de energie [redacted] de la ortopositronium, observată în experimente [deci încălcarea Legii Conservării Energiei], se va manifesta și la alți atomi exotici.

*

Zima = iarnă
Shakmată = șah
{ca șah-mat în română}
ridóna = copil
avtobus = autobus
poiezd = tren
cto = cine?
abet = masa de prânz

*

Compozitori ruși contemporani de [redacted] simfonii, opere [redacted]: Serghei Slanimski, Edison Denisov, Leonid Deseadnikov

Dintre clasici, amintesc pe: celebrul Ceaikovski („Lacul Lebedelor", pe care l-am văzut la Odesa în '97), [redacted]

Prokofiev, Sfiridov, Measkovski.
În biznisul muzical sunt unii care câștigă milioane, iar alții săraci lipiți. În topul încasărilor pe primul loc este Anna Pugaciova (se menține în atenția publicului deși la 60 de ani), [la muzica de estradă] apoi grupurile „Mumi Trol”, „Animale”, pe urmă soliștii Valeria [doar atât, fără nume de familie], Filip Kirkov ([redacted] de origine bulgară, 45 de ani, soțul mult mai tânăr al Pugaciovei), Nikolai Baskov, Evgheni Gasmanov, [redacted] Gheorghiev (compozitor), Rastovski (cântăreț de operă) — toți milionari în dolari.

Din multele țări* [redacted] prin care am umblat am ajuns la concluzia că, deși fiecare are specificul ei, se ajunge la o convergență a civilizațiilor, o mixtură, o influențare reciprocă.

Boris a emigrat* în Israel unde-a stat șase luni (în 1993). [redacted] Soția lui n-a vrut să-l [redacted] acompanieze. A căutat Boris [redacted] post de cercetător în fizică nucleară și n-a găsit. Trăia din ajutor social. Dac-a văzut, s-a-ntors în Rusia.*

Pe strada Kronverg, [redacted] în din Petersburg, există o moschee înaltă, cu arabescurile ei... [redacted] (impunătoare)

[redacted] Mă interesez să aflu cât [redacted] am timp despre tot felul de religii, secte, credințe, [redacted] cult-uri pentru a nu urma nici una. Vreau să rămân un om independent, liber.

La stop* [un ceas electronic] [redacted] îți numără câte secunde mai sunt [redacted] până la [redacted] culoarea verde (trecerea pietonilor): 40 secunde.

[redacted] Dmitri* a locuit 3 1/2 ani în Anglia. Studia la un colegiu [redacted] în Doncaster (lângă Sheffield) limba engleză. A discutat cu mulți [redacted] expatriați ruși.

În Germania trăiesc vreo 2 000 000, în Israel 1 500 000, iar în U.K. mai puțini, 50 000. [redacted] Țările occidentale acordă ajutoare sociale exilaților din fosta URSS.

[redacted] În SUA circa 3 000 000. [redacted] Guvernul german a anunțat că [redacted] nu va mai acorda ajutoare începând din decembrie 2005.

- Fetele emigrante, continuă Dmitri, au numai bani în cap, altceva nu le mai interesează. Not good...

*

[redacted] Mănânc plăcintă caldă cu ciuperci (hâicin s grâbami) de la chioșc de lângă stația de metrou. Mirosea așa de îmbietor că nu m-am putut abține — mi-amintea de cele din Chișinău.

*

În cărțile științifice rusești, textul e-n chirilice, dar [redacted] ecuațiile, formulele cu litere latine și grecești (standardul internațional), precum [redacted] la arabi, unde textul este de la dreapta la stânga cu șerpuiturile sale, dar ecuațiile, formulele de la [redacted] stânga la dreapta [redacted] tot cu latine și grecești.

Alfabetele latin și grecesc se-nvață în Rusia din clasa a cincia, cel chirilic, evident, din clasa întâi.

*

Tastatura [redacted] este bilingvă la computerul lui Boris: literele latine cu negru, iar chirilicele cu roșu. Schimbarea de la o limbă la alta se face prin Ctr.-Shift.

*

Trecem pe lângă Biserica Catolică „Sf. Ecaterina", de pe strada Nevski, construită între 1763-1783 de J.B. Delamot și A. Rinaldi.

Filarmonica.

Apoi Biserica Ortodoxă Armenească.

Universitet Tehnolgii i Dizaina.

La un colț de clădire un [redacted] bătrân cântând la acordeon [armonica]... priveliște tipic rusească (îi fac o poză).

În fața Ermitajului un monument ridicat de Țarul Alexander I după războiul câștigat împotriva lui Napoleon (1812). De fapt a fost o luptă [redacted] pasivă, francezii fiind învinși de gerul rusesc! Napoleon și-a pierdut armata. Mii de ofițeri [redacted], ingineri, profesori francezi s-au stabilit în Rusia, unde erau mai multe oportunități pe un teritoriu uriaș.

[redacted] Kutuzov a fost generalul rus care a dirijat apărarea, constând mai degrabă în tăierea aprovizionării [redacted] și hărțuirea armatei franceze. Au avut loc [redacted] numai două ciocniri minore între [redacted] taberele rivale.

*

Lilia mi-a spus direct în rusește ce să-i cumpăr: orenburski platoc (cu flori), și belaia pautinka (albă și subțire).

— Ce sunt alea? mă nedumeresc eu.

— Las' că știu ei. Să nu vii fără ele [redacted]

[ordin de la Măria [redacted] Sa Împărăteasa Transnistriei!]

*

— Bine că nu ești și sculptor, a zâm-

bit Dmitri, c-ar fi greu să te mai
trambalezi și cu statui după tine!
Pe când cărțile sunt mai ușor de cărat.

*

ЭРМИТАЖ [Ermitaj]

Etimologia provine din franceză, și înseamnă casă de țară, retrasă.
350 ruble (≈13$) intrarea, dar astăzi, 4 august, e gratuit. Norocul nostru!
Dmitri [redacted] glumește că n.. cinstea mea (!)
[redacted] Aglomerație. Ne obligă să lăsăm gențile la garderobă. Nu mai găsesc nici o broșură în engleză, se vânduseră toate, dar găsesc una-n franceză (mai erau și-n spaniolă ori italiană).
Multe obiecte de artă au fost vândute după căderea [redacted] imperiului Sovietic. (între 1928-33, dar și)
Ermitajul este unul din cele mai mari [redacted] muzee din lume.
În prezent cuprinde peste 2 000 000 opere și obiecte de artă de la începutul umanității (paleolitic) până în sec. XX.

Conține 7 clădiri: Palatul de Iarnă (unde „hibernau" țarii), Micul și Vechiul și Noul Ermitaj, (Teatrul Ermitajului), Statul Major, și Palatul Menchikov (după numele primului guvernator al St. Petersburgului) care-i situat pe insula Vassilievski.

A fost înființat în anul 1764 pentru adăpostirea tablourilor achiziționate de Ecaterina a II-a, [redacted] care dorea un loc de refugiu de solitudine. O grădină suspendată a fost amenajată în anii 1764-75 de către Yuri Velten și J.-B. Vallin.
Muzeul se-mparte în șase departamente: cultură primitivă, cultură antică, artă orientală, artă din Europa Occidentală, cultură rusă, și monetărie.
Prințul Dimitri Galitzine, Denis Diderot (filozof și critic de artă francez), E.M. Falconet (sculptor), și Melchior Grimm (scriitor) o sfătuiau pe împărăteasă ce să colecționeze. Ei îi plăceau mai mult pietrele gravate și bijuteriile.
Printre lucrările de valoare inestimabilă se numără [redacted] cele de Michelangelo, Leonardo da Vinci, Raphael, (Malevitch, Kandinsky).
După Revoluția din 1917 muzeul se-mbogățește [redacted] din colecțiile private naționalizate de bolșevici.
[redacted] În timpul celui de-al doilea război mondial, Leningradul fiind asediat de naziști, colecțiile Ermitajului au fost evacuate în Munții Ural.
O-mpărăție! O minunăție decorațiile

murale, până și tavanul. Totul strălucea (decoruri aurite, gingașe).
N-aveai loc de grupurile de turiști conduse de ghizi, vorbind în multe limbi. Am văzut o clasă de copii japonezi.
Nu pot să uit măreția încăperilor, gravurilor, ușilor capitonate, încrustate cu aur din Palatul de Iarnă.
Ce viață duceau țarii, și-n ce mizerie trăiau țăranii!
Sala Tronului. Scara de onoare.
Trăsura aurită a țarului (din anii 1720).
Sala Feldmareșalilor (1833-9).
Sala lui Petru cel Mare.
Sala Armurăriei.
Portrete de țari, țarițe, prinți și prințese, conți și contese, generali de oști,
Capela Imperială.
Apartamentele particulare ale Împărătesei Maria Alexandrova (soția Împăratului Alexandru al II-lea): Sala Albă, Salonul Aurit, Salonul Zmeuriu, Sala Verde de masă, Budoarul, [redacted] Dormitorul.

[redacted] *

Ah, picturile astea religioase, întunecate învechite... te ia groaza!... din Evul Mediu tulburat.

Artă occidentală (Franța, Germania, Anglia), sec. XV-XX.
(Italia)
Tablouri, multe tablouri.
De la Pierre Dumonstier (aprox. 1540-[redacted] înainte de 1610), și pictori anonimi, [redacted] apoi Louis Le Nain (1593-1648), Le Lorrain (1600-82), Antoine Watteau (1684-721), François Boucher (1703-70), Jean-Marc Nattier (1685-766) [redacted] unul dintre fondatorii portretului rococo (un stil plecat din, și contra, barocului, abundent în ornamentații, dar cumva discreditat ca fără gust), Jean-Baptiste Siméon Chardin (1699-779) din Epoca luminilor, moralizatorul Jean-Baptiste Greuze (1725-805) apreciat de Denis Diderot.
Mobilier Ludovic al XV-lea și XVI-lea.
Neo-clasicul Antoine Gros (1771-835) și subiectele sale napoleoniene, romanticul Eugène Delacroix (1798-863), Théodore Rousseau (1812-65) fondatorul (peisagistul) Școlii de la Barbizon (în acest sătuc au venit să picteze Corot, Millet, Constant Troyon, Diaz de La Peña).
Celebrii Claude Monet (1840-926), cu peisajele sale, Pierre Auguste Renoir

(1841-919) cu portrete feminine,
Camille Pissarro (1830-903) cu imagini urbane, Paul Cézanne (1839-906), [redacted] fauvist-ul
(impresionistul)
Vincent Van Gogh (1853-90) curios inclus în galeria franceză (!). Van Gogh a fost sărac, suferea de singurătatea, și-a fost internat la spitalul de boli nervoase; în toată viața lui, de altfel scurtă, n-a vândut decât un singur tablou! Noroc cu frate-său că i-a salvat și promovat opera. Van Gogh crea repede și-a pictat multe tablouri.
Paul Gaugin (1848-903), rezins, sărac, și scârbit de Europa, se retrage în Oceania [redacted] (1891) trimis de Ministerul Francez al Educației Naționale, unde pictează pastorale misterioase, exotice. Predomină cărămiziul în tablourile sale tahitiene. [redacted] Nu se mai întoarce în [redacted] Europa, moare pe insula Dominique.
Clasicul sculptor Auguste Rodin (1840-917) senzuale, rotunjite.
(cu lucrări)
Pierre Bonnard (1867-947), care aderase la grupul nabis (nabi = profet biblic) insuflând un neo-impresionism.
Maurice Denis (1870-943), unul din creatorii stilului Art Nouveau.

Superstarul Picasso (1881-973) cu tablouri din perioada sa „albastră", figuri deformate, ascetism. [redacted] Perioada cubistă a sa (începând din 1907). (46)
Henry Matisse (1869-954), [redacted] care îmbrățisează fauvism-ul (primul curent de avangardă al sec. XX, ultimul fiind paradoxismul). Momente fugale, grupuri dezintegrate. Influențat și de arta musulmană pictează interioare rafinate. A [redacted] vizitat Marocul între 1912-3 pictând în stil oriental.
Expresionistul Chaïm Soutine (1893-944).
Pictura germană, începând cu Ambrosius Holbein (aprox. 1495-aprox. 1519), mort foarte tânăr și nelăsând decât puține opere, rare.
Lucas Cranach cel Vechi (1472-553), cu idei umaniste și inspirat din folclorul național. Picta [redacted] pentru rege.
George Flegel (1566-638) cu naturi moarte.
Christophe Paudiss (aprox. 1618-666) cu realismul său poetic format la școala olandeză de pictură.
Stil religios monumental la Johann Friedrich Overbeck (1789-1869), admirat de poetul rus Vasily Jukovski.
Alegorii și visuri poetice la Caspar

David Friedrich (1774-840).
Simbolistul Franz von Stuck (1863-928), profesor al lui Kandinsky.
Expresionistul Heinrich Campendonk (1889-957) care, după Primul Război Mondial, se exilează la țară deoarece expresionismul nu mai interesa publicul.

Italieni:

Giorgio Morandi (1890-964), cu natură moartă metafizică. Sub impactul avut asupra [redacted] sa de la Giorgio de Chirico, creatorul picturii metafizice, artistul se bazează pe imagini din subconștient.
Massimo Campigli (1895-971) care pleda pentru arta monumentală.
Renato Guttuso (1912-87) cu un neo-realism expresiv, foarte viu.
Sculpturi de Giacomo Manzù (1908-90), Emilio Greco (1911-95).
Inventatorul Artei Abstracte*, Vassily Kandinsky (1866-944), rus mutat la München în 1902 și apoi la Paris fugind de naziști. Înainte de a părăsi Germania și-a ascuns tablourile în subsolul casei și a zidit intrarea (precum mi-am îngropat eu manuscrisele într-o cutie de fier în via casei, lângă un piersic).
Analog rusul Kazimir Malevich (1878-935) cu suprematismul său, tot o formă de artă abstractă. La Ermitaj am văzut „[redacted] pătratul negru", un simplu pătrat negru pe fond albuiu, dar pictorul revenea cu cu variațiuni pe același subiect. Cel mai pic tablou al său este însă „Pătratul alb pe fond alb"! 47
Celălalt avangardist, Kandinsky, asocia culorilor sunete (precum Rimbaud, poetul revoltat, care la 20 de ani a-ncetat orice activitate literară!): galbenul sunetului de vioară, albastrul sunetului de violoncel, și violetul sunetului de contrabas.

Englezi:

Bogăția nuanțelor la Thomas Gainsborough (1727-88), Joseph Wright de Derby (1734-97) și viața cotidiană, George Morland (1763-804) care-a pictat 4000 de tablouri, Joshua Reynolds (1723-92) cu alegorii [redacted] mitice, mulți portretiști [Christina Robertson (1775-856), Thomas Lawrence (1769-830)].
Cultura rusă, care mi-era [redacted] mai puțin cunoscută, deși am trăit sub dominația lor, dar eu am fost francofon. Desigur, picturile murale vechi conțin scene hagiografice („Sf. Nicolay Zaraiski", de pildă, sec. XVI),
Gravuri în sec. XVIII),
Ivan Vichniakov (1699-1761) cu portrete

care pe jumătate-s icoane.

Mikhail Lomonosov (1711-65) cu un mozaic înfățișând portretul lui Petru I. Eu îl știam doar savant, fondator al Universității care-i poartă numele, din Moscova, dar descopăr că-i și artist (are 21 de mozaicuri) precum și scriitor.

Interioare rusești (sec. XVIII-XIX

Biblioteca Țarului Nikolay al II-lea, cu scară interioară (stil gotic)

Un portret anonim al Împărătesei Ecaterina I (1725-7). Ce destin fericit a avut femeia asta! Fiică de țărani lituanieni, apoi soția unui soldat căzut prizonier la ruși în bătălia de la Marienburg, este luată în căsătorie de Petru I, care-i lasă tronul la moartea lui. Numele ei adevărat: Martha Skavronski.

Și numele adevărat al Ecaterinei a II-a era Sophia von Anhalt-Zerbst.

Arta orientală.

Egiptul antic, Mesopotamia, Palmirul antic (mileniul IV î.C. - sec. IV d.C.). Bizanțul (sec. IV-XV d.C.). Din China și Japonia (Orientul Îndepărtat) până la popoarele din Caucaz.

Statuia faraonului Amenemhet al III-lea. Zeița Sekhmet, a războiului și căldurii mari, fiica zeului Soarelui, Râ. De Ra știam de la rebus, fiindcă în multe careuri tematice era definit „soare egiptean". Sekhmet e reprezentată ca o femeie cu cap de leu. (48)

Anubis, alt zeu egiptean, al morții, care arată ca un om cu cap de șacal.

Divinitate înaripată (are patru picioare ca de animal, plus mâini și cap de om) din Caucaz.

Vânători pe elefanți în picturi murale (din Uzbekistan) - influență hindusă.

Picturi pe lemn, fildeș, piatră, bronz, argint (sculpturi în) din perioada bizantină (Imperiul Roman Oriental, sec. IV-XV).

Vase, discuri persane. Portretul al regelui Persan Fath' Ali Schâh, cu barba lungă până la brâu!

Icoane budiste.

Budismul (Vajrayana) (tantric) pătrunde din nordul Indiei în Tibet (sec. VII-VIII).

Vase chineze în albastru de cobalt.

Sculpturi japoneze (marcă a Școlii din Kyoto sau Osaka).

Arheologie.

Găsesc și obiecte basarabene descoperite la Costești (din sec. IV-V

d. [redacted] C.), dar și la Marea Neagră
([redacted] Ciornoe More pe rusește)
400 000 de piese arheologice din preis-
torie (paleolitic) până-n Evul Mediu.
Arta primitivă avea un stil animalier.
Toteme. Idoli. Grifoni (animale cu corp
de leu, și cap plus aripi de vultur).
Tapiterii.

Trezoreria.

Cercei, agrafe, diademe, vase din aur.
Masca funerară a unui rege.
Bijuterii sclipitoare, la care Lilia ar
fi stat ore dacă ~~era~~ venea, întrebân-
du-mă pe mine (specialistul de doi
bani!) care-s frumoase: „Păi tu, ca
bărbat, ai alte gusturi!"
Mese incrustate.
Ornamente de turbane.

În Ermitajul Mic, pe lângă Gră-
dina Suspendată, se găsește artă o-
landeză (sec. XV-XVI) și artă aplicată
din Evul Mediu.
Celebru este Pieter Bruegel cel Tânăr
(1564-1638), pictor [redacted] flamand, fiul lui
Bruegel cel Antic (1525/1526-1569). Amân-
doi zugrăvind peisaje rustice sau istorice.

În Vechiul Ermitaj artă italiană.
Peruginul (Pietro Vannucci, 1450-1523),
Bernardino Fungai (1460-1516),

Leonardo da Vinci (1452-1529)... voilà!
Arta venețiană, în frunte cu șeful ei
Titien (Tiziano Vecellio, 1485/90-1576)
Paolo Caliari (1528-1588) discipol al
lui Titien.

Teatrul Ermitajului într-un decor
rococo. Construit de arhitectul Giacomo
Quarenghi între anii 1783-1789.
Ecaterina a II-a iubea teatrul, și scria
ea însăși piese, ba chiar participa
la punerea lor în scenă.

Noul Ermitaj cuprinde [redacted] iarăși
artă occidentală (sec. XV-XVIII).
Impresive sunt Lojele lui Raphael,
unde-s reproduse picturile lui Raphael
de la Palatul Papilor din Vatican.
Niște decorații pe-un albastru ca de
vis.
Celebrități artistice sunt strânse aici,
[redacted] pe lângă Raphael (Raffaello Sanzio
1483-1520), Michelangelo (Buonarroti)
[1475-1564], Caravaggio (1571-1610),
iar în arta spaniolă El Greco (Do-
menikos Theotokopoulos, 1541-1614), [redacted]
de origine într-adevăr greacă, el avea
un defect [redacted] la ochi și de-aia [redacted]
portretele lui sunt alungite,
Velasquez (1599-1660) ajuns pictor al
regelui [redacted] datorită influenței

Ducelui de Olivares,
Goya (1746-1828),
Apoi Rembrandt (1606-1669) cu peste 28 tablouri, unele pictate cu ajutorul discipolilor lui (unele-s prea întunecate — ca Evul Mediu!),
Rubens (1577-1640), şeful Şcolii Flamande de Pictură, cu misticism şi simbolism,
Van Dyck (1599-1641) cu portrete inocente de copii.
Şi-nchei cu Edificiul Statului Major.
Uf, am vizitat prea mult, îmi trebuie un an să rumeg şi prelucrez informaţia dintr-o singură zi!
*

Fortăreaţa Petro-Pavloskaya [Petru şi Paul].
Dar să văd cât mai mult, tempus fugit.
Această citadelă este prima construcţie cu care a-nceput oraşul în 1703.
După ce Petru I cucereşte de la suedezi Nöteburg (1702) iar garnizoana Nyenskans capitulează în 1703, armata ţaristă ajunge din nou la Marea Baltică.
Pe fosta insulă finlandeză Enisaari (acum Hare), Petru I ridică fortăreaţa, al cărui design de apărare e făcut de inginerul francez Joseph Gaspard Lambert şi Petru însuşi.
Primul arhitect al oraşului St. Petersburg a fost din nou Petru şi italianul Domenico Trezzini (1670-1734) care-a trăit 30 de ani în Rusia. Oraşul creştea în jurul fortăreţei.
20,000 de soldaţi şi lucrători ruşi, plus prizonieri suedezi au lucrat, deşi în condiţii dificile, foarte repede.
Fortăreaţa are formă hexagonală, cu şase bastioane: Menshikov, Golovkin, Zotov, Trubetskoi, Naryshkin, şi al Ţarului.

Petersburgul n-a avut liniște din NW
[redacted] decât după victoria [redacted] rusă de la Pol-
tava în Ucraina (1709) și capturarea
Vyborgului (1710).
Grosimea fortificației, formată din do-
uă ziduri, ajungea la 20 metri, iar î-
nălțimea la 12 metri. Între ziduri erau
cazemate, muniții, piese de artilerie, ba-
răci ale soldaților.
În 1727 inginerul militar Burchard Chris-
toph von [redacted] Münnich îl înlocuiește
pe Trezzini ca director al fortificațiilor.
Insula [redacted] Hare era legată [redacted]
[redacted] acum trei sute de ani, de insula
vecină printr-un pod de pontoane.
La intrarea în fortăreață o poartă zidi-
tă, înaltă; un vultur cu două capete
deasupra arcului de trecere. Basoreliefuri
îmbinând simbolismul creștin și mitologia
clasică. Două statui în nișa zidului: Bel-
lona, zeița războiului și Minerva, protec-
toarea artelor și științelor.
Neva a inundat în repetate rânduri orașul.
În semn de salut, în fiecare zi la prânz
se trage un foc de artilerie din Bastionul
Naryshkin.
Fortăreața a fost reconstruită de multe ori.
În interior se află [redacted] "Catedrala" Apostolii Petru
și Paul", ce are un turn cu clopot și ceas-
care-n sec. XVII constituia ceasul orașului.

Ceasul cânta Imnul Rusesc, apoi
Imnul Sovietic, dar acum nu mai cântă.
Interiorul catedralei este mare, auriu,
luminos, stil baroc. [redacted] Decorații de artiști
precum: Giovanni Boldini, Robert Salemann,
Andrei Matveyev, Vasily Ignatyev, Georg
Gsell, Ksenofontov, sculptorul în lemn
Ivan Zarudny. Iconostasul (făcut) de pictorii
Posjelov și Protopopov iar schițele de Mikhail
Avramov, reprezentând imagini de nobili
ruși (și membri ai familiei regale) canonizați de biserica Ortodoxă:
Prințesa Olga, Prinții Vladimir, Gleb, Boris,
A. Nevski.
Obiecte înfățișând regalia imperialae.
32 sarcofagii, [redacted] tombe [redacted] ale
țarilor și rudelor acestora. Rămășițele
[redacted] ultimului [redacted] țar, Nikolai al II-lea
(1894-1917), ale soției lui, Aleksandra
Fiodorovna, cinci copii, doctorul fami-
liei, și trei servitori, uciși de bolșevici
la 17 iulie 1918, (la Iekaterinburg) au fost aduse în 1998
în capela din St. Petersburg, alături de
mormintele celorlalți țari: Petru I, Ecaterina
I (soția lui Petru I), Ecaterina a II-a,
Alexander I, II, III, [redacted] Anna I, etc.

Am mai vizitat Casa Comandantului, unde [redacted] prizonierii politici [redacted] fuseseră judecați de Tribunalul Suprem. Pe o placă erau numele [redacted] Decembriștilor condamnați pe 12 iulie 1826 la moarte (cinci dintre ei) sau la închisoare deoarece se revoltaseră contra țarului [în vremea aceea domnea Nikolai I (1825-1835)]. Tinerii aristocrați cereau constituție, libertăți politice, spirituale. Intelligentsia rusă s-a divizat [redacted] în această perioadă în pro-slavofonă și pro-occidentală.

Casa [redacted] Barcă, reprezintă barca ce-a dat naștere flotei ruse (după zisele lui Petru cel Mare).

Exista și un cimitir dedicat comandanților. Primul funeraliu a fost pentru Robert Bruce, scoțian de origine a cărui familie se refugiase deoarece [redacted] aveau probleme cu englezii care-i atacau mereu pe scoțieni. Bruce supraveghease construcția pe Insula Hare între 1704-20.

Monetăria, construită de Antonio Porto.

În cadrul fortăreței se află și o închisoare pentru cei care comiteau crime împotriva statului, un fel de Bastilie

rusească. Însuși [redacted] fiul lui Petru I, Alexei, a fost închis și a murit aici, (în 1718) [redacted] deoarece încercase să [redacted] influențeze politica statului să atace vestul (ceea ce ar fi fost o eroare) în locul estului (unde [redacted] exista un teritoriu vast, foarte slab populat, care era ușor de cucerit).

Aici au fost închiși: celebrul romancier Dostoievski (1821-81), condamnat la moarte datorită ideilor sale liberale, grațiat la locul de execuție, deportat în Siberia, instabil în viață;
revoluționarul și teoreticianul anarhist Mikhail Bakunin (1814-76);
scriitorul Nikolai Cernișevski (1828-89) care a scris chiar în [redacted] pușcărie celebrul roman „Ce-i de făcut?";
scriitorul și filozoful Alexander Radishcev;
teroriștii care l-au asasinat pe Țarul Alexander al II-lea (1855-81);
[redacted] Prințul anarhist Potemkin (1739-91), care a murit lângă Iași;
Alexander Ulyanov, fratele cel mare al lui Lenin;
celebrii Maxim Gorky (1869-936) și Leon Trotsky (1879-940).

Monumentul dedicat lui Petru I de sculptorul Mikhail Shemiakin reproduce figura țarului după masca (mortuară) (său) luată de Bartolommeo Carlo Rastrelli.
*

Cine știa că Rusia* cucerise pământ și-n California? Un imperiu care se răzghinase pe trei continente, mare cât o plăcintă pe harta lumii, cel mai întins din istorie. Mi-era cunoscut că Alaska fusese colonie rusească, vândută Statelor Unite în 1867, și devenită stat american în 1959. Și francezii au făcut greșeala să vândă Louisiana în 1803, deoarece Napoleon avea nevoie de bani pentru războaiele din Europa. Dar în Europa era greu pentru imperii să reziste, fiind teritoriu relativ mic cu popoare compacte și populație densă.

În enciclopedia rusească „Gheograf Ghid", în Letopis Alaski, publicată la Moscova în 1948 se scrie despre California rusească ce se întindea de la sud la nord între râurile Livantula și Columbia (astăzi regiune împărțită între statele California, Oregan și Washington).

În 1582 rușii încep colonizarea Siberiei, pornind de la Urali și ajungând la Pacific în 1639. În același timp britanicii atingeau țărmul de vest al Atlanticului.

În 1728 Vitus Bering (de unde vine
și numele de Strâmtoarea Bering)
împreună cu Alexei Cirikov navi-
ghează pe Marea Bering iar în 1741
descoperă Insulele Aleutine și A-
laska pe care le proclamă teritorii
rusești. Comerțul cu blănuri de ani-
male îi determină pe ruși să stabi-
lească posturi permanente de unde
să poată lansa [redacted] vânători și
să aibă unde stoca blănurile. În
1770 se stabilesc în Insula Unalas-
ka, iar în 1784 în Insula Kodiak
[redacted] comersantul siberian Gri-
gory Shelikhov stabilește un post
permanent.
Spania și Marea Britanie încep să
trimită expediții navale în nordul
Pacificului între 1769-76 și respectiv
în 1778 (Capitanul Cook). Apoi,
SUA, abia eliberate de sub englezi
în 1776, pretinde coasta pacifică de
nord-vest. [redacted] După moartea lui
Shelikhov, soția lui, Natalia, împreu-
nă cu alți parteneri formează în 1799
Compania Ruso-Americană sub oblă-
duirea [redacted] Țarului Paul I.
Visul lui Shelikhov era să transforme
Nordul Pacificului într-o mare [redacted]

[redacted] înăuntrul Imperiului Rusesc.
Compania se stabilește în 1808 în
Insula Sitka, unde ridică așezarea
Novo-Arkhangelsk.
Dar aprovizionarea coloniștilor [redacted]
dinspre Siberia era dificilă din ca-
uza iernilor dure. Deși [redacted] spaniolii, cu care
se învecinau rușii în California
închiseseră porturile comerțului
cu străinii, un oficial al Compa-
niei rusești, venit de la St. Petersburg,
Rezanov, reușește să-l convingă
pe comandantul presidio-ului
spaniol să facă negoț cu colo-
niștii ruși.

Don José Dario Argüello

[redacted] Compania îl trimite pe Kuskov
să aleagă un loc pentru construirea
unui fort, și acesta în 1811 Golful
Bodega. (În spaniolă bodega în-
seamnă... chiar bodegă!) În 1812
ridică Fortul Rossiya [Rusia], folo-
sind multă mână de lucru aleutină,
și indiană.
Puține rusoaice trăiau în colonie, de
aceea bărbații ruși și cei [redacted] nati-
vi din Alaska se căsătoreau cu

indience din triburile californiene Kashaya, Țărmul Miwok, Pomo Sudic, cu aprobarea triburilor și a autorităților campaniei. Copiii născuți erau considerați creoli.

Fortul a avut cinci administratori: Kuskov (1812-1821), Schmidt (1821-24), Pavel Shelikhov (1825-30), Kostromitinov (1830-8), și Rotchev (1838-41).

Coloniștii n-aveau voie să facă negoț cu profit personal, și trebuiau să se abțină de la vicii (în special de la beție).

Indienii îi preferau pe ruși ca vecini, decât pe spanioli.

Nevestele indiene și copiii creoli i-au însoțit pe ruși în Alaska și apoi chiar în Rusia după vânzarea coloniilor.

Cu ce se ocupau în colonie: vânau mamifere și păsări, pescuiau, se ocupau cu grădinăritul, cultivarea legumelor, creșterea animalelor, construcții. Dar aveau și sărbători. Au făcut și o Capelă Ortodoxă „Sf. Nicolae".

În agricultură nu aveau cunoștințe de rotație a culturilor, nici de fertilizare. Însămânțau grâu, porumb, fasole, și tutun. Din jurnalul Părintelui Veniaminov reiese că și indienii erau botezați la religia ortodoxă. (55)

Se mai ocupau cu pielăritul, morăritul, fabricarea de cărămizi, fierăritul, construiau corăbii.

În 1821, când Mexicul obține independența de la spanioli, marketingul înflorește în California, ne mai fiind nici o restricție comercială.

Oameni de știință, artiști, scriitori din Imperiul Rusesc veneau să-i viziteze și studieze pe coloniști și împrejurimile, sponsorizați de guvern sau din inițiative proprii. Scrierile lor au rămas mărturie despre viața coloniștilor, dar conținând și importante informații științifice de geografie, geologie, meteorologie, zoologie, botanică, entomologie (studiul insectelor), etnologie, etc.

De pildă, de la fizicianul și biologistul Georg Heinrich von Langsdorff

au rămas [redacted] schițe, printre cele mai timpurii, despre indieni.
Geografia locului [redacted] primește patronimice rusești: Râul Slavianka, Golful Rumiantsev (în onoarea unui conte, Nikolai Petrovich, Ministrul Afacerilor Externe și patron bogat al Companiei Ruso-Americane). Chiar și astăzi există Marea Bering (după danezul Vitus Bering, 1680-741, navigator și explorator în serviciul Rusiei).
Capitanii [redacted] Otto von Kotzebue și Vasily Nikolaevich Golovnin au lăsat memorii despre voiajele lor.
Analog naturalistul Adelbert von Chamisso, entomologul și zoologistul Johann Friedrich Eschscholtz, artiștii [redacted] Louis Andreyevich Choris [redacted], Mikhail Tikhanov, și Ilya Gavrilovich Voznesensky.
Recorduri despre vreme [redacted] înregistrate între 1837-40 au fost sistematic notate de Yuri Chernykh.
Hărți, studii antropologice.
După 1836 colonia și compania Ruso-Americană au început să decadă. Efortul lui Baron von Wrangell de-a reconcilia pe ruși cu mexicanii este respins de Țarul Nikolay I, adept al monarhiei absolute. În 1839 țarul aprobă vânzarea companiei și teritoriului rusesc în nordul Californiei care oricum se confrunta cu probleme de legitimitate. (56)
Alexander Rotcher este însărcinat să vândă colonia, și-n final găsește pe Căpitanul John A. Sutter care o cumpără pentru [redacted] folosinte personale, intrând în posesia ei din 1842.
După un centenar de prezență pe continentul american, Rusia s-a retras în Asia, dedicându-se (noilor) teritorii [redacted] acumulate în nordul Chinei.
În 1860 China recunoaște stăpânirea rusească asupra teritoriil[redacted] Amurului și Usuriului din estul îndepărtat.

*

Lotka = barcă
Za = [redacted] pentru
O = despre
Vogzal = gară
Rulet = ruletă
[[redacted] vestita „ruletă rusească"!]
Samovar = ceainic

*

Dmitri și Larisa lucrează acum [redacted] la găsirea unor tehnici noi de comunicare:
a) prin transferarea (instantanee) informației, care

poate străbate orice barierele mate-
riale, iar transferarea se face fă-
ră absorbție;
aceasta ar folosi la formarea unor
sisteme noi de comunicare pentru
submarine (care până acum folo-
seau undele acustice sau sonore),
și se bazează pe teleportare ne-
-cuantică a materiei largi (nu
doar particule).
experimentele de stopare a luminii
efectuate la Harvard în 2001 confirmă
teoria;
b/ [redacted] comunicare prin folosirea propri-
etăților fizice ale timpului (nu a un-
delor electromagnetice; cercetarea a
pornit ca un simplu experiment fă-
cut de Prof. Kozyrev în 1960, și a fost
verificat de Prof. Stanyukovich și au-
tori în 1980;
undele densității timpului se propagă
[redacted] în condiții diferite de undele e-
lectromagnetice, și ele pot [redacted]
penetra substanțe dense pe care unde-
le electromagnetice nu pot;
c/ studierea observațiilor astronomice
care prezintă semnale înregistrate deri-
vate din imagini trecute ale stelelor
(transmise de razele de lumină) și
imaginile viitoare nevizibile (transmise
de undele densității timpului).

*

Dmitri și Larisa sunt meseriași în fizi-
ca nucleară, ideile lor îmi par și fantastice

[redacted] cumva...

*

Sâmbătă dimineața, pe 6 august,
din nou în Moscova.

*

Cumpărat o enciclopedie rusească
[redacted] din Librăria Moskva cu 20 000
articole și 2000 ilustrații: Illiustriro-
vannii Entiklopediceskii Slovar,
711,50 rub. (≈24$), tipărită la Ripol
Clasic în 2005.
Vreau să compar informațiile din mai
multe surse.

*

Baikal este varianta rusească a
Coca-Colei, [redacted] începând din 1976.
Am băut și eu. Gustoasă, acidulată.

*

Accente ale limbii ruse: în regiunea
Moscovei se pronunță Karova [vacă],
dar în nordul țării Korova.
Ca și-n engleză: în York (Anglia)
se pronunță butăr [unt], iar în
S-V-ul Americii batăr.

*

[redacted] La brânză se zice sâr.
Dar există [redacted] în limba rusă și cuvântul
brânză, care înseamnă „brânză bulgă-
rească". Plus cuvântul rusesc (!) (efectiv) mă-
măligă. Când îi aud pronunțând, pe
Dmitri și Larisa, brânză i mamăliga,
mă crucesc. Larissa afirmă că ea

știe să gătească mămăligă cu brânză, care cică e mâncare tradițională... rusească!
[redacted] Păi eu știam că e românească țărănească... mie-n puță!

Trecând pe lângă Biblioteca Centrală* din Moscova, Larissa zâmbește că aici se află și revista pe care o scot eu cu rușii „Progress in Physics".
Intrarea la bibliotecă e dificilă pentru cei care nu sunt angajați [redacted] în mediul academic [redacted] ori de cercetare local. Așa că mă mulțumesc s-o văd... doar pe dinafară!

Statuia cneazului Yuri Dolgorukomu*, fondator al orașului Moscova în anul 1147.
Peste drum, Primăria. Yuri Lușcov primarul actual.

Misticism rus*: dacă pui o sticlă, după ce-ai golit-o, pe masă o persoană [redacted] va muri. [Oceakovo]
Cum terminăm câte o sticlă de bere ori apă minerală, Dmitri o aruncă imediat la gunoi.
Se reparase conducta* de apă caldă la bloc și-am putut să fac o baie pe cinste.

Tatăl lui Dmitri este* evreu, maică-sa rusoaică. Dmitri [redacted] frecventează sinagoga din capitală. [redacted]
Iudaismul se-mparte în trei ramuri: ramura ortodoxă (cu centrul în vechiul Jerusalem), ramura hasid (creată acum 300 de ani în localitatea Liubovich din Bielorusia, dar recent mutată în New York), și ramura reformată.
Când Dmitri [redacted] stătea în Anglia s-a [redacted] dus la un rabin în Leeds să ceară ajutor. [redacted]

— Ai statut de rezident permanent în Marea Britanie? l-a interogat rabinul?
— Nu.
— Ai bani?
— Nu.
— Ai cărți de credit?
— Nu.
— Ai un post de lucru?
— Nu.
— Dacă n-ai bani, n-ai cărți de credit, n-ai un post de lucru, a conchis rabinul, înseamnă că nu ești evreu. Ești rus! Go out, please! [Pleacă de-aici!]
— Eu știam că evreii se-ajută între ei, am [redacted] îndrugat. Sunt atâția evrei în știința, literatura, arta universală.

– Doar în politică, adaugă Dmitri.
– La români [redacted]
e mai rău, continui eu. Dacă unul în exil realizează ceva, ăilalți din țară sau diaspora sar pe el, [redacted] îl înjură și defăimează. Românii se resping între ei ca particulele din fizică încărcate cu același fel de electricitate! Noi avem și proverbul „Nimeni nu-i profet în țara lui". Dacă în [redacted] trecut anunțam prietenilor micile împliniri științifice ori artistice, acum caut să le-ascund (!)

*

Bomboane rusești [ruski confeti] de la fabrica Korkunoff pentru consoartă. Așa mi-a comandat!
{Am o nevastă „scumpă"! De fiecare dată când mă-ntorc de la conferințe trebuie să-i aduc cadouri.}

*

Pensionarii au carduri gratuite de circulat pe autobuze, tramvaie, și metrou.

*

Donat câte-un set de cărți la Biblioteca „Lomonosov" Rusă de Stat și la Biblioteca Științifică a Universității din Moscova. Alt set l-am expediat prin poștă la biblioteca Universității Kazan, Republica Tatarstan, unde a fost profesor Nikolai Lobacevski (1792-1856), fundatorul geometriei neeuclidiene [redacted] – pentru că geometriile mele sunt parțial euclidiene și parțial neeuclidiene.

*

Hai să-i scriu [redacted] Monu-lui Mircea în rusa mea chinuită și după ureche:

ПРИВЕТ ДРУГ МОНУ!
Я НЕ[redacted] ГАВАРЮ РО РУСSKI...
Я РЮ ВОДКА И ЕБТЬ СЕЛОТКА.
ДО СВИДАНИЯ!

[Salut prietene Monu!
Eu nu vorbesc rusește...
Eu beau vodcă și mănânc pește murat.
La revedere!]

O să râdă, o să facă haz. El găvărește bine.

*

În magazine [redacted] cumpărătorii lasă gențile la intrare [redacted] într-un fel de cutiuța ca bagajele la aeroport. Și le iau la plecare. (poștale)

*

Sătenii n-au locuri de muncă, de aceea se-apucă de băut din tinerețe, la 40-50 de ani arată zgârboviți ca moșii, [redacted] iar majoritatea mor înainte de-a împlini 60 de ani.

*

Blocuri 'nalte și lungi prin Moscova ca-n București. Stil arhitectonic socialist!

*

Marea Piață Cerkizovski.

Fabrica de încălțăminte „Sokol" [redacted] [in traducere „șoim"].
[Mi-amintesc că pe colegul meu de bancă de la Liceul Pedagogic din Craiova îl chema Socol Nicolae. Nu [redacted] cunoșteam etimologia [redacted] patronimicului său.]

*

Rușii au destul petrol în Caucaz (de-aia nu vor să renunțe la Cecenia) și-n Siberia. Deci nu-i interesează noua energie.

*

Pe 7 iulie 2005 a fost ucis Mikhail Evdokimov, popular actor și umorist rus, împreună cu [redacted] soția, șoferul și gardianul. Devenise guvernator al Provinciei Altai. Decizia de-a intra-n politică acum doi ani, au declarat colegii [redacted] lui, s-a dovedit... mortală! [redacted] Mafia rusească îi vânează pe cei bogați și, dacă nu plătesc „cotizația", îi lichidează.
Încât Dmitri conchide că e mai bine să fii sărac... că te lasă-n pace și n-au ce-ți fura!

*

Adolescente prin metro, autobuz cu pantaloni trei sferturi strânși pe corp (asta o fi moda, eu am rămas bătrân și demodat)... picioroase, senzuale. Le stă bine ale dracu'...

*

Cartea comună (Dmitri-Larissa-Florentin) privind spații neutrosofice în Teoria Relativității va apărea și-n limba rusă la un editor din Novosibirsk.

*

Pentru [redacted] c-am vizitat o moschee în St. Petersburg, hai să [redacted] cunosc și-o sinagogă (în Moscova), casă-i împac și pe unii și pe alții. Musulmanii cu iudeii se-nțeleg ca purceaua cu cățeaua!
Sinagoga se află înăuntrul Centrului Cultural Evreiesc. Nici o firmă pe clădire (probabil să nu afle teroriștii). Dmitri îmi explică obiceiurile: trebuie să pui pe vârful capului o kipa (un fes mic), [redacted] apoi te speli pe mâini și [redacted] nu te ștergi. Când intri și ieși din sinagogă trebuie s-atingi cu degetele un semn (mezuza).
Înăuntru un rabin [redacted] bărbos cu pălărie neagră se ruga (dădând mereu din cap. Pe mese Vechiul Testament în ediție bilingvă (rusă și ebraică). În ebraică se scrie de la dreapta la stânga.
Mulți evrei nu mai știu ebraica, doar rusa.
În sinagogă bărbații [redacted] stau jos,

iar femeile la balcon.
Manuscrisul „tora" ([redacted] din Vechiul Testament) este [redacted] (fragmente de fapt) ținută în locul sacru aron codesh (un fel de altar).
- Religia e ca mâncarea când ai nevoie de ea, glăsuiește rabinul.
Și îi aplică lui Dmitri ritualul numit „Filin", înfășurându-i la mâna stângă și la cap un mic aparat negru cu cordon — de parc-ar fi telegrafist.
Finanțarea acestui centru cultural [redacted] provine de la milionari și miliardari evrei din lume, de pildă Abramovici Roman Arkadievici cel care a cumpărat echipa britanică de fotbal Chelsea. (n.1918)

*
Solzenitzân trăiește într-o suburbie a Moscovei. Are 87 ani. Și-a construit o casă [redacted] aidoma celei americane din Vermont unde a locuit în exil. [redacted]

*
Stația de metrou „Chitai Gorod", care înseamnă cartierul chinezesc [precum în [redacted] SUA „China town"], fiindcă aici au locuit chinezi acum 500 de ani.

*
10 stradă în vechea Moscovă, Lavrushinski, [redacted] după numele unui scriitor și

colecționar.

*
Coborâm din metrou pe Podul Universității, de unde se [redacted] zărește un colț [redacted] al capitalei.
Zona muntoasă.
Ne plimbăm prin Grădina Universității.
[redacted]
Se vede complexul sportiv (Coloseum).
Clădirea Universității Lomonosov, construită în epoca stalinistă, seamănă cu Casa Scânteii din București!
Vivat Alma Mater.
Profii renumiți au apartamente [redacted] chiar în campus. Asta-i bine, fiindcă nu mai pierd timpul cu transportul, se pot dedica mai ușor cercetării.

*
[redacted] la masă [redacted] un chec maroniu, Kavrishka, al cărui gust e ca turta dulce.

- 09.08.2005
[redacted] Cu Dmitri merg la Pushchino, mic orășel [redacted] la 120Km de Moscova. 100 ruble [redacted] (≈3.3 $) biletul de autobuz.
Milițienii ruși îmbrăcați ca foștii milițieni români (de fapt noi i-am copiat!).
Păduri multe și înalte, fânate de-a lungul șoselei. Lanuri de floarea-soarelui. Companii nu de petrol, ci mega-petrol. Au zăcăminte uriașe. Stejari, mesteceni, conifere

Râul Okar, mare precum Oltul.
Doar câteva semne de circulație cu litere latine pe lângă cele chirilice:

БЕЛГОРОД
BELGOROD.

Pushchino este un oraș de cercetare științifică, fondat de Franck în 1970, cuprinzând [redacted] sute organisme precum: Institutul de Fizică a Celulei, Institutul de Proteine, Institutul de Inginerie Genetică [redacted] Institutul de Microbiologie, Institutul de [redacted] Cercetări Chimice, Institutul de Biofizică, Institutul de Matematici Aplicate.
Un experiment nuclear costă în medie 100 000 $, iar [redacted] un experiment chimic 10 000$, și sunt finanțate de guvern sau [redacted] fundații private. Mă interesa un experiment de producere a unei [redacted] forme de materie, în afară de antimaterie: (noi) nematerie (unmatter), dar investigațiile mele teoretice în această direcție sunt incipiente.

Am prezentat o introducere în logica/mulțimea/probabilitatea neutrosofică, generalizări ale logicii/mulțimii fuzzy, plus aplicații, în care am atins și cele din fizica cuantică — motiv pentru care mă și invitaseră la Institutul de Biofizică Teoretică și Experimentală.
Fișierul în PowerPoint și PDF l-am

încărcat pe computerul lor.
Mi-au furnizat și-un traducător, Gregory Smenov, care fusese și interpretul Ambasadorului Islandei.

Pe vremea comunismului era descurajată învățarea limbilor străine, și de aceea sunt mulți cercetători în vârstă care nu vorbesc engleza (de măsurări fizice).
Au asistat: Simon Shnoll, șeful departamentului, Valery Kolombet (autor al multor cărți), Dmitri Khadakov (care [redacted] m-a întrebat deseori), Tatiana Zenchenko, Victor Morozov, doi studenți doctoranzi: Maria Propandeeva și Ogeredov Vadim.
Dmitri Rabounski și Victor Panchelyuga (care-a studiat în Grecia), cunoscuți mai vechi, au fost de asemenea prezenți — printre alții.
După fiecare prezentare luam câteva pauză, cu nelipsitul ceai, [redacted] pizza, [redacted] prăjiturele și biscuiți, urmate de discuții, (echipa de fotbal)
Le dădeam exemple „rusești", spre amuzamentul lor, simple, ușor de-nțeles. De pildă, privind [redacted] probabilitatea neutrosofică am spus că Lokomotiv Moskva are șansa să câștige, să piardă, ori să facă meci nul, deci trei componente (nu două ca în [redacted] logica fuzzy). Analog privind candidatul Putin [redacted] în ale-

gerile prezidențiale. S'au identificarea unui submarin rus de către NATO (!) prin procesarea imaginilor. Ori [redacted] sonar de analiză [redacted] a metoda solului subacvatic [redacted]: se trimit semnale care sunt reflectate. Fiecare semnal e încărcat de energie, iar în momentul contactului cu solul o parte din energie este absorbită. Semnalul reflectat conține mai puțină energie, după această cantitate se determină tipul solului. [redacted] De exemplu nisipul absoarbe mai multă energie decât stânca. S-au format tabele statistice privind energia absorbită de fiecare tip de sol.

La 15Km de Pushchino există un alt oraș, Protvino, de cercetări nucleare. Orașele nucleare, precum Los Alamos în America, din cauza prafului nuclear și a radiațiilor produc cancer și boli cerebrale ([redacted] Alzheimer).

Institutul de Biofizică a fost vizitat de savanți renumiți, precum Nikolay Timfeev Ressovsky [redacted] (îi văd poza afișată), ori Igor Tamm, care-a [redacted] luat Premiul Nobel în Fizică (împreună cu alți doi cercetători) pentru explicarea efectului ori radiației Cherenkov.

Există microbus ori autobuz la fiecare jumătate de oră care conectează Pushchino cu Moscova.

După mine a prezentat Victor (Panchelyuga) „Efectul Schnoll", care constă în următoarele:
- măsurarea fluctuațiilor [redacted] unui proces (biologic, chimic, fizic);
- construirea histogramelor [redacted] corespunzătoare;
- compararea automată a histogramelor similare;
- concluzia care se trage este că: indiferent de tipul procesului, într-un interval de 24 ore există histograme similare (se estimează chiar la sute de perechi similare) în fluctuația din spațiu-timp.

Acest efect este [redacted] aplicat în medicină, și e important în receptarea unui semnal aflat sub zgomot (bruiaj) — determinarea funcțiilor periodice în interiorul zgomotului (detectarea regularităților în cadrul iregularităților).
V. Panchelyuga a încercat și un experiment [redacted] pentru dedectarea undelor gravitaționale, dar nereușit.
În testarea histogramelor similare a făcut un program în care va utiliza logica fuzzy și logica neutro-

sofică prin calcularea distanțelor dintre punctele maxime/minime corespunzătoare, [redacted] dintre tangentele unghiurilor, dar și studierea părții nedeterminate (când numărul extremelor diferă).

Victor Morozov a prezentat [redacted], în nanotehnologie, metode de recunoaștere a proteinelor. Nanotehnologia ia un mare avânt astăzi, investindu-se milioane de dolari.

V. Morozov lucrează [redacted] cercetare [redacted] și la o universitate în din Virginia, Statele Unite, [redacted] semnând un contract pe doi ani. Există instituții în America unde se vorbește numai rusește fiindcă-s numai specialiști proveniți din fosta URSS.

Maria (Prosandeeva) și Victor Pantchelyuga m-au dus să văd radio-telescopul care se-ntinde pe lungimea de-un kilometru lângă Pădurea Puska, pădure [redacted] în care trăiesc atâtea vulpi că [redacted] pătrund și-n oraș [redacted] în căutare de [redacted] hrană. Radio-telescopul doar recepționează semnale (nu și emite) din galaxia noastră dar și din alte galaxii.

O clădire cu acoperiș verde (pentru camuflare?) servește la colectarea datelor astronomice.

*

Înapoi în Moscova. Victor Panchelyuga trimise un mesaj SMS prin celular lui Dmitri să ne-ntâlnim într-o stație de metrou.

Larissa și Dmitri mi-au pregătit mâncare tradițională rusească:

- Kapcionka = pește afumat
- Kalmar = [redacted] sepie uscată
- vobla = pește sărat și uscat
- pâine georgiană și caucaziană [asemănătoare cu pita românească]
- și bere Porter.

Plus legume.

*

Cu religia nu te joci, dogma-i dogmă. În sec. 16 Contesa Morozova a fost decapitată pentru că a propus să se închine credincioșii ortodocși cu două degete în loc de trei!

*

Alexander Puskin, poetul, era un sfert etiopian, iar tenul său negricios (mulatru). Petru I [redacted] înfiase un copil negru, fiul unui șef de trib etiopian, (Abram Petrovici Ganibal) și-l aduse în Rusia. Acesta a primit o educație aleasă și-a ajuns inginer naval. S-a căsătorit cu o [redacted] rusoaică și-a avut câteva fiice. Una din ele

s-a măritat cu un rus din familia
Puskin, și-așa s-a născut marele
poet.
Alexander Puskin a urmat Școala Rega-
lă, accesibilă numai familiei țarului (și rudelor)
și prietenilor acestora.
S-a căsătorit cu Natalia Nikolaevna
Goncearova, o femeie foarte frumoasă,
cu care a avut cinci copii în șapte
ani de căsnicie. Acesteia îi plăcea
să danseze atât de mult încât și
însărcinată în luna a opta mergea
la dans.
Puskin [redacted] s-a duelat deseori din cau-
za amantelor sale.
La un an după uciderea poetului în
duel, Natalia se recăsătorește și mai
are patru copii și cu noul soț.
[redacted]

Pivo = bere
Ceai = ceai
Holat = rece
[redacted]
Țerkov = biserică
Sfekla = sfeclă
Morkovi = morcovi

- Bă, dar n-am găsit* moldoveni pe-aici?
- Ooo, [redacted] îi vezi în piață, vând producte.

Un muzeu dedicat* lui Lenin în Piața
Roșie.
Biserica (ortodoxă) „Santa Maria". Femei [redacted]
tinere intră acoperite cu basmale (n-au
voie să li se vadă părul). Un [redacted] călugăr cu
plete, [redacted] barbă lungă, și ochi albaștri,
colectează donații.
Magazinul GUM.
Intru [redacted]* la Muzeul de istorie
cu exponate din Epoca de [redacted] Piatră și
până în Secolul XVII.
Îi las bani Larissei [redacted] să cumpere
bilete, dar casiera zice că vrea să mă
vadă că sunt străin (și trebuie să
plătesc [redacted] triplu). M-a întrebat ceva,
am înțeles că dacă-s rus, și-am dat
din cap (nu s-a prins)...
Muzeul de Istorie a fost înființat în 1872
printr-un decret al Țarului Alexander al
[redacted] II-lea (1855-1881).
Printre cei dedicați organizării muzeu-
lui se numără: arheologistul A.S. Uva-
rov (1825-1884), istoricul I.Y. Zabelin
(1820-1908), arhitectul V.O. Sherwood,
inginerul A.A. Semenov, pictorul F.G. Toporov.
Sunt cuprinse 4,5 milioane de obiecte
și 14 milioane pagini de documente.

Pe lângă imagini și vestminte ale prinților, tarilor și taritelor, împăraților și împărateselor, se află și exponate despre viața cotidiană a rusului obișnuit.

(de la Yaroslav cel Înțelept (care-a domnit în sec. XI) până la Alexander al III-lea,)

Epoca de Piatră subdivizată în: Paleolitic (cea mai lungă din istoria umanității (perioadă), c. 2 000 000 – c. 10 000 î.C.), caracterizat prin folosirea uneltelor de piatră și os, vânat, pescuit, culegerea plantelor, Mezolitic (c. 10 000 - 8 000 î.C.), caracterizat prin exploatarea resurselor locale; și Neolitic (c. 8000 - c. 3 500 î.C.), caracterizat prin unelte șlefuite, ceramică, țesut, cultivarea pământului și creșterea animalelor.

Sunt reconstruite pictografic imagini din flora și fauna de-atunci, precum și evoluția humanoizilor: Australopithecus care-a trăit acum 2-6 milioane de ani în Africa; Pithecanthropus, care-a trăit acum 0,2-1,8 milioane de ani și-a emigrat spre Asia și Europa; Neanderthal, care-a trăit acum 35-200 mii de ani în Europa; și Cro-Magnon care-i omul de astăzi aparținând

lui homo sapiens.

Apoi Epoca de Bronz (mileniile IV–II î.C.), unde-s prezentate și obiecte din Basarabia (satul Borodino).

Epoca de Fier (mileniul I î.C.), cu obiecte din Europa de Est (și din nordul Mării Negre).

Pe urmă Evul Mediu (c. 476-1450 d.C.) cu migrația popoarelor. Nu știe cunoaște exact cauza acestor migrații, probabil datorită suprapopulației, a situațiilor politice, ori jefuirea altora. Unele popoare au dispărut, altele au dat naștere unor etnii noi.

Dintre triburile germanice emigrate din teritoriile baltice, cei mai cunoscuți sunt goții, care-s sec. II-III d.C. s-au așezat în bazinele râurilor Dniester, Bugul de Sud, și-n nordul Mării Negre.

Triburile poliethnice conduse de huni s-au mutat din Asia centrală în estul și centrul Europei în sec. IV-V, și-au format un stat în Pannonia (teritoriu între Dunăre și râul Sava), care n-a durat mult; cel mai important rege al hunilor a fost Attila (c. 433-453).

Slavii sunt menționați prima dată în surse bizantine între anii 500-750 d.C.

Sunt prezentate cultura [redacted] Chernyakhov de pe teritoriul denumit Imperiul lui Hermanarikh, influentată puternic de cultura romană; culturile triburilor pădurene din estul Europei (sec. I-VIII d.C.), ale hoardelor din regiunea râului Moscova, râului Oka, [redacted] din Perm, de lângă Munții Urali, din regiunea Volgăi, din zona asiatică (de la Altai până la malurile Syr-Darya), din regiunea Munților Altai (triburile turcice, de pildă din statul întemeiat de Yenisei Kirghiz - sec. VIII-IX).

Trei state [redacted] s-au format în estul Europei în Evul Mediu: Khazar Kaganat (pe Volga de Jos, în bazinele Donului, la Marea Azov, și în stepele caucaziene) în sec. VII-VIII; Statul Bulgar pe Volga mijlocie în sec. IX, și simultan Statul Rus Vechi ([redacted] în anul 862 d.C.).

Cele mai vechi manuscrise rusești păstrate sunt „Evanghelia lui Ostromir" (1056) și „Antologia" (Izbornik) de Svyatoslav (1073).

Conform unor surse arabe și bizantine din sec. X, sunt înfățișate [redacted] scene din ritualuri medievale.

[redacted] Pictorul G. I. Semiradsky s-a inspirat din [redacted] documentele timpului. De exemplu, într-o barcă cu prora incrustată în formă de [redacted] cap de dragon zace un bărbat bogat decedat. Sunt sacrificate animale, dar și o tânără femeie care trebuie să-l acompanieze pe [redacted] cel stins din viață în imperiul morții. Bărcii i se dă foc împreună cu cadavrul și tânăra femeie... [funeralii medievale].

Analog a [redacted] pictat episodul luptei dintre Prințul Kievului, Svyatoslav Igorevich, și Imperiul Bizantin pentru fluviul Dunăre, din anul 972 d.C. la fortăreața Dorospol.

Influente scandinave în cultura timpurie rusă (de pildă imaginea lui Thor, zeul scandinav al războiului, ca decor pe cuțite).

Cronica lui Radzivillov, „Povestea Anilor Trecuți", din sec. XII.

Vladimir, Mare Prinț de Kiev, apără în 1015 frontierele rusești de atacul pecenegilor (popor turcesc, înfrânt de bizantini [redacted] ajutați de cumani în 1091).

Prima colecție de legi, Russkaya Pravda, este scrisă în sec. XI sub

Prințul Yaroslav cel Înțelept, și dezvoltată în sec. XI de fiii săi.
Vechi monezi, obiecte de aur, argint.
Primul mitropolit rus, Illarion, și predica sa.

[redacted]

Cele dintâi așezări urbane [[redacted] Gardarika [redacted] pământul orașelor] se dezvoltă în sec. XI-XIII: Kiev, Novgorod, Chernigov. Fresce din biserici precum Sf. [redacted] Naștere Virgină din Kiev (ridicată de Vladimir I în 988), Biserica Mântuitorului (1199).

În feudalism (sec. XII) are loc împărțirea administrativă în 15 state independente principalități, și teritorii. Mereu aveau loc războaie intestinale.
Dar se impune o limbă comună, cultură comună, cod penal comun.

O remarcabilă operă literară a fost scrisă în 1180 (anii), „Povestea Campaniei lui Igor" despre lupta Prințului Igor ((cu spade lungi)) împotriva lui Polovtsky ((cu săbii)).

Mongolii ocupă aproape toată țara între 1238-1240. În timpul invaziei, locuitorii își îngropau lucrurile valoroase dar mulți nu mai apucau să le recupereze.

Literatura medievală cuprinde [redacted] cronici religioase, cărți instructive, pelerinaje, hagiografie, enciclopedii creștine (de exemplu „Tratatul de șase zile", de Gheorghi Pisida, din sec. XII).

Abia în sec. XV se unesc toate provinciile rusești și-și consolidează hotarele contra suedezilor și germanilor.

Gengis Khan (1167-1227), devenit în 1206 hanul tuturor mongolilor prin unirea triburilor din Asia Centrală, formează un stat unitar mongol cu capitala [redacted] în orașul Karakorum. În mai puțin de-o jumătate de secol hoardele mongole se-ntind de la Oceanul Pacific până la Marea Mediterană. [redacted] Gengis Khan, care-și luase titlul de Temüdjin, lăsase poruncă urmașilor să-ntindă stăpânirea spre vest, în Europa, până la „ultima mare", adică Oceanul Atlantic. Așa că Hoarda de Aur năvălește spre Europa. Batu Khan, nepotul lui Gengis Khan, între 1236-7 ajunge pe Volga, nordul Caucazului, Crimea, stepa Polovtsian. În Caucaz trăiesc multe popoare mici, precum: adygi, kabardinieni, circassieni, osseteni.

Mongolii lăsau în urma lor praf și cenușă! Există balade și povestiri populare despre năvala lor. Una dintre

ele se numeste „Viata Eufrosinei din Suzdal", despre apărarea Mânăstirii Rizpolozhensky din Suzdal.

In sec. XIII rușii sunt [redacted] prinși în cleste, amenintati din est de către mongoli și din vest de [redacted] suedezi și germani.

Printul Alexander Yaroslavich (canonizat [redacted] 'Nevsky) învinge regimentele suedeze în Bătălia de pe Neva (de unde i se trage pseudonimul) în 1240. Iar Cavalerii Teutoni sunt distruși în Bătălia de pe gheața Lacului Chudskoe.

In sec. XIV-XV Principalitatea Moscovită se impune în fata celorlalte așezări rusești, ducând la unitatea statului.

Pictorii V.N. Sigorsky și N.P. Smolyak în 1947 zugrăvesc un tablou [redacted] despre cum ar fi arătat Kremlinul în sec. XVI, consultând documentele vremii.

Primul cod [redacted] de legi al Statului Unitar Rus este elaborat în 1497 (Sudebnik). Iobăgia este legalizată; tăranii nu se puteau muta de pe o moșie pe alta.

In sec. XVI Printul Vasily [redacted] al III-lea consolidează unirea NE-ului și NV-ului rusesc.

Suzeranitatea mongolă ia sfârșit în 1480 în timpul domniei lui Ivan al III-lea (1462-1505).

Referitor la religie, ortodoxia rusă devine independentă de catolicii din Roma [redacted] (sub domnia lui Vassily al II-lea, 1425-1462).

Altă victorie importantă contra hoardelor mongole fusese purtată de Dmitri Donskoy în 1380 la Kulikovo.

Sfinții pictati în sec. XVII au chipurile tarilor Vasily cel Mare și [redacted] Pafnuty cel Mare (!)

Alte tablouri din expoziție prezintă conducători ruși din sec. XVI-XVII: Feodor Ioannovich, Mikhail Feodorovich, Alekxey Mikhailovich, Feodor Alekseyevich.

[redacted] Khan Akhmat n-are curaj s-atace armata lui Ivan al III-lea [redacted] pe Râul Ugra după ce tarul rus refuzase în 1476 să plătească tribut hoardelor.

Cultura s-a [redacted] manifestat prin picturi de icoane, obiecte de artă, construcții de biserici, cronici (din Tver, Novgorod, Pskov), Evanghelia lui Andronik (sec. XV).

Dintre operele literare amintim „Zadon-

"shchina", creată după Bătălia de la Kulikovo, „Povestea masacrului din Mamai", „Cronicile din Moscova ale tuturor rușilor".

Răscoalele țărănești din sec. XVII.

S-au păstrat în muzeu și documente funciare (o carte despre plătirea taxelor de către cetățeni, Dozornaya Kniga din Beluzero). Un cod al vieții de familie, Domostroi, scris de Preotul Silvester pentru fiul său, în timpul țarului Ivan cel Groaznic.

Orașul feudal reprezenta rezidența și fortăreața conducătorului, și [redacted] avea ziduri de apărare.

Rubla, moneda rusească, este introdusă în 1534, și subdiviziunea copeica.

1 rublă = 100 copeici.

Alte subdiviziuni, poltina (50 copeici), polushka (1/4 de copeică), și altyn (3 copeici) nu se mai folosesc astăzi.

Trei dinastii de țari au condus imperiul rusesc: Rurik [redacted] (862-1598), de origine scandinavă, Godunov (1598-1613), fondator Boris Feodorovich (țar între 1598-1605), și Romanov (1613-1917), fondator Mikhail Feodorovich (țar între 1613-1645), dinastie înlocuită de ramura Holstein-Romanov (1762-1917) începând cu Petru al III-lea până la Nikolai al II-lea.

Domnia lui Petru cel Mare (1682-1725) a debutat printr-o criză politică. [redacted] În 1682 el avea zece ani, iar conducerea statului era asigurată de o regentă (Sophia), pe care Petru o îndepărtează în 1689.

Patriarhia rusească s-a format în 1589, cea mai mare din lumea ortodoxă, după ce Mitropolitul Ionas asigurase [redacted] independența Mitropoliei Ruse față de Patriarhia din Constantinopol în 1452.

Patriarhul Nikon în sec. XVII consolidează și unifică liturghiile și cărțile religioase. Dar între 1666-7 are loc [redacted] schisma (raskol) Bisericii ortodoxe prin condamnarea vechilor credincioși.

Compozitorii [redacted] Feodor Krestyanin (și A. Titov) crează muzica religioasă în sec. XVI, folosind notația veche Znamennyy [redacted] dar și portativul cu cinci linii european.

Rusia se occidentalizează în sec. (70)

<u>XVI–XVII</u>.

[redacted] Iluminist(ul) Simeon Polotskiy [redacted] a creat primele texte dramatice, iar A.S. Matveev a contribuit la organizarea primului teatru rusesc [redacted] (1672).

Un pictor celebru din sec. <u>XVII</u> este Kary Zolotarev, [redacted] autorul icoanei Maicii Domnului.

Intr-o sală a muzeului se află un glob mare, fabricat în Olanda de succesorii cartografului Willem Blew în 1690, reprezentând descoperirile geografice până la data aceea, cumpărat de Petru cel Mare în 1697. (încă) Ivan cel Groaznic încercase din sec. <u>XVI</u> crearea hărţii statului său.

Prima carte tipărită este „Apostolul", de Ivan Fedorov, în 1564, iar primul manual de gramatică numit ABC în 1634. O carte de istorie, „Sinopsis", de I. Gizel se publică în 1674 la Kiev.
Academia Slavonă-Greacă-Latină este înfiinţată [redacted] în 1682 de Simeon Polotskiy.

Ruşii au susţinut multe războaie de cuceriri şi acces la mare.
Ivan cel Groaznic, după trei campanii victorioase contra Khanatelor mon-

gole la est de Volga, le anexează între 1552-6, şi obţine acces la Marea Caspică, iar în 1558 acces la Marea Baltică.
În [redacted] anii 1690 Petru cel Mare obţine acces la Marea Azov prin campania sa împotriva Turciei care controla estuarele Donului şi Khanatul din Crimea.
O armată regulată se formase deja din vremea lui Ivan cel Groaznic.

*

Larissa obosită, [redacted] iar eu şi mai şi! Am slăbit 10 lbs (≈4,5Kg) în acest [redacted] periplu [redacted] (ce [redacted] bine!) dar nu m-am lăsat.
<u>Vade</u> <u>Mecum</u> (hai cu mine!)...
Şi ne-am dus la Galeria Tretyakov din Moscova.
Înfiinţată de comerciantul şi industriaşul Pavel Mikhailovich Tretyakov (1832-1898) în 1856 când a-nceput să colecteze tablouri. El donează în 1892 Consiliului Municipal [redacted] 1287 picturi, 578 desene, 9 sculpturi (toate ruseşti din sec. 18-19), precum şi din Vestul Europei colecţionate de fratele său Serghei Mikhailovich (fost primar al Moscovei): 75 picturi, 8 desene, şi 5 statuete.
În prezent galeria numără peste

100 000 obiecte de artă din sec. X – XX.

Predomină portretele și [redacted] stilul realist, conform gusturilor fraților Tretyakov.

Nu existau astfel de muzee cu artă rusească la acea vreme, creațiile artiștilor fiind dispersate prin 'diverse' colecții private. Pavel Tretyakov a fost asociat la sfârșitul sec. XIV mai mult cu Societatea pentru Expoziții de Artă Itinerantă, fiind principalul cumpărător al acesteia.

Țari, țarite, conți, contese, mareșali prezentați în tablouri.

Un recunoscut portretist: D.G. Levitsky (1735-[redacted]822).

C. Kiprinsky (1782-836) este autorul celui mai cunoscut portret al lui Puskin. A studiat pictura în Italia.

Dacă arta timpurie, sec. X-XVII abunda în [redacted] subiecte religioase, apoi în imagini/figuri ale nobililor, sec. XVI – XVIII abia spre sec. XIX [redacted] coboară în mijlocul oamenilor obișnuiți și-a vieții uzuale. Astfel Vasily Tropinin (1776-857) zugrăvește „Dantelăreasa" în imagine poetică. Analog Pavel Fedotov [redacted] (1815-52) coboară în cotidian.

Galeria cuprinde și-o bibliotecă însumând peste 200 000 volume despre artă, [redacted] dispozitive de restaurare, holuri de conferințe, un studiou pentru copii.

Fiica lui Tretyakov, Alexandra Pavlovna Botkina, a scris o carte despre tatăl ei și crearea galeriei.

Colectorul nu a ținut cont de [redacted] disprețul [redacted] sau dezaprobările criticilor de artă, și-a colectat ce i-a plăcut lui.

Femeile, în secolele trecute, ce rochii înfoiate, largi, dantelate aveau. Azi le vezi în pantaloni de parc-ar fi bărbați (ori ființe [redacted] asexuate de nu-ți trezesc nici un simțământ). Feminitatea și feminismul s-au transformat. Societățile [redacted] evoluează spre omogenizare? Culturile converg?

Un tablou de V.G. Shvartez (1838-69) înfățișându-l pe Ivan cel Groaznic după ce și-a ucis fiul – după unele surse l-ar fi omorât din greșeală, după altele din cauză că fiul s-ar fi luat de tânăra nevastă a țarului.

Portretul lui Vladimir Dal, autorul unui dicționar de limbă rusă, por-

tret executat de pictorul V. Perov (1834-82).
Portretul dramaturgului (național) A. N. Ostrovski (1823-86) de A. Petrov.
Portretul scriitorului (universal, cu o vastă operă,) Lev Tolstoi (1829-910) de Ivan Kramskoi.
Am văzut și portretul lui Gogol (1809-52) cu ale sale „Suflete moarte", roman tradus și-n românește, de o mare forță plastică și comică (publicat în 1842).
Peisaje din Crimeea de F. Vasiliev (1850-73), care-a murit tânăr de tuberculoză.
Neva înghețată în St. Petersburg, iarna, de circulau sănii și oameni pe gheață, într-un cunoscut tablou de A. Bogolubov (1824-96).
Marea Neagră (atât, numai așa) pictată la dimensiuni mari de I. Aivazovski (1817-900).
Alți pictori: V. Polenov (1844-927), N. Kuznetzov (1850-929), A. Vasnetsov (1856-933), sau I. Levitan care n-avea casă și era mereu bolnav (1860-900), S. Ivanov (1864-910), A. Ryabushkin (1861-904).
Îmi vine mereu să [redacted] socot câți ani

a trăit fiecare. (simbolică)
M. Vrubel (1856-910), o compoziție pe sticlă, dar imagini mitice („Prințesa-lebădă").
Un reprezentant al (primei) dinastiei, [redacted]
N. Roerich (1874-947), pictor care-a trăit în India (Hymalaya); [redacted] (și-a fondat un muzeu)
[redacted] ca niște nebuloase pânzele, pe mov, gri, albastru închis;
Ilena Roerich, soția lui, a scris cărți despre yoga (cum să primești informații din cosmos).
V. Sarov (1865-911), impresionist.
Peisaj înghețat de Alexei Savrasov (1830-97), „Corbii s-au întors" (1871), amintind iernile friguroase din stepele rusești.
Clasicul peisajist Ivan Shishkin cu celebrul său tablou „Pădurea de pini" (1872), atât de perfectă c-am avut impresia la început că-i o fotografie!
În sec. XV-XVI pictura înflorea prin Theophanes Grecul (născut în Bizanț), Andrei Rublev, și Dionysius.
În sec. XVIII apăreau portretiștii Fiodor Rokotov, Dmitri Levitsky, și Vladimir Borowikovsky.

În prima jumătate a sec. XIX alți portretiști: Vasily Tropinin, Orest Kiprensky, Karl Briullov. Sunt create și opere la scară enormă de către Alexander Ivanov, (Se înființase deja Academia de Arte din St. Petersburg.)

la o pictură „Apariția lui Christos în mijlocul poporului", a lucrat 20 de ani!

În urma mișcării populiste din anii 1870 în Rusia, creația artistică este dirijată spre descrierea vieții și mediilor populare. Așa, de exemplu, Ilya Repin (1844-930), zugrăvește intelligentsia populistă.

Alții abordează teme diverse: Vasily Surikov picturi istorice, Victor Vasnetsov se inspiră din folclor, Vasily Vereshchagin pictează scene de război, moderniștii (din curentul Sezession, asemănător cu Art Nouveau) apar în anii 1880 și 1890: A. Arkhipov, frații Korovin, M. Nesterov, V. Serov.

La începutul sec. XX [redacted] se publică revista Mir Iskusstva (Lumea Artei) condusă de A. Benois, K. Somov, M. Dobujinsky, Y. Lanceray, Z. Serebriakova, I. Grabar, N. Roerich.

Victor Borisov-Musatov introduce simbolismul poetic, influențând pe M. Saryan, N. Krymov, P. Kuznetsov, K. Petrov-Vodkin.

Am mai vizitat [redacted] o galerie de desene, una de [redacted] acuarele, iar la subsol o expoziție arhaică ortodoxă (icoane pe sticlă și lemn).

*Sredni = mijlociu
Zabâti = a uita

*Ia hai să și număr pân' la cinci, că mai mult nu știu!

Adin = 1.
Dva = 2
Tri = 3
Cetâri = 4
Piatr = 5

*Și n-am apucat să văd, [redacted] așa cum mă sfătuise mentorul meu spiritual într-ale călătoriilor, MM sau Mémé, din Rm. Vâlcea, Mircea Monu, care [redacted] mi se adresează prin [redacted] e-mail „Florentinus Paradoxisticus Maximus" [redacted] Salve, prescurtat SFPM...! deci n-am apucat să văd din Kremlin, Arsenalul, „unde sunt expuse

orfevrării și piese de tezaur, desigur nu cel românesc, pe care nici Brejnev Gorbaciov, sau Putin nu l-au văzut" continua MM.
În timpul celui de-al doilea război mondial Românii ascunseseră tezaurul țării într-o peșteră prin munții Gorjului, pe la Tismana, îl păzea un preot. Dar l-au descoperit rușii [redacted] când au trecut peste noi și l-au „luat" ca să-l păzească de nemți, dar au „uitat" să ni-l înapoieze!
Larissa îmi spune că pentru vizitarea Arsenalului ne trebuia rezervare cu o lună înainte și să fi fost într-un grup...

*

Poeți ruși care mi-au plăcut: Lermontov, romantic, decedat tânăr, 1814-41, și Esenin, imagist, de inspirație țărănească, care devine alcoolic și se sinucide la 30 de ani, 1895-925.

*

Padiom = să mergem.
Tvarojnik = mâncare

*

60 ruble biletul la Muzeul de Artă Puskin" din Moscova.
"Statuia uriașă [redacted] „David", de Michelangelo la intrare.
Sculpturi de zei din Grecia Antică și Roma Antică.
Alexander Archipenko (1887-1964), rus exilat în America, trecut și prin școala din Paris (1910-4), cu „sculpto-picturile" sale [asamblări].
Câțiva pictori moderni (după care-s eu artist): de Chirico, Chagall, Miro, bineînțeles rusul Kandinski, F. Léger. Apoi clasicii: Matisse, Picasso, Cézanne, Gaugin [francezii ăștia îi văd prin toate expozițiile!].
[redacted] Alți artiști mai puțin cunoscuți: Aristide Maillol (1861-1944), sculptor; pictori: Rousseau Vameșul (1844-1910), cu stilul său naiv-fantastic care m-atrage, Maurice Utrillo (1883-1955), Puy Jean (1876-1960), Louis Valtat (1869-1952), Ker Xavier Roussel (1867-1944), Maurice Denis (1870-1943), Armand Guillaumin (1841-1927) cu peisaje.
O sală întreagă cu desene mici, rusești de: Agin Alexander (1817-1875), Fedotov Pavel (1815-1852), Fyodor

Tolstoi (nu Lev scriitorul) [1783-1873], Yermenev Ivan (1746-c.1790), Utkin Nikolay (1780-1863), Ivanov Andrei (1775/6-1848)... Rușii ăștia nu scriu Andrei Ivanov, ci Ivanov Andrei!
Apoi Yegorov Alexey (1776-1851), Jordan Fiodor (1800-1883), Basin Piotr (1793-1877), Bryullov Karl (1799-1852), Kiprenskij Orest (1782-1836).
Interesant că sunt afișate și [redacted] proiecte de clădiri, plus arhitecții lor (ruși ori străini) care-au lucrat în Rusia: Cameron Charles (1743-1812), Gonzaga Pietro di Gottardo (1751-1831), Toselli Angelo (1770-1827), Alexeyev Fjodor (1753/4-1824) care-a construit și-n Piața Roșie, Thomas de Thoma, Jean François (1760-1831) — ce nume sucit, am crezut la-nceput că-i o greșeală de tipar!... Valerian Giuseppe (1708-1762).
Mulți pictori francezi din sec. XVIII-XX.
Icoane pe lemn.
[redacted] Reproduceri de picturi vechi din sec. XIV-XVII, de: Tiziano Vecellio, Giovanni Girolamo Savoldo, Cesare da Sesto, Gaudenzio Ferrari, Bartolomeo Vivarini, Giulio Romano [mulți italieni].
Cultura babiloniană: fresce, basoreliefuri, cornuri de fildeș, pietre de tombe, vase, inscripții în piatră, zei.
Cultura indiană, sec. IX-XI.
Cultura egipteană.
[redacted] Am observat barometre în fiecare sală de muzeu pentru reglarea temperaturii exponatelor.
Vroiam să văd, eram mai mult interesat în artă contemporană, avangardă, experimente — boala mea!... pe care să le compar cu aut-arta.

*

Am ieșit de la Muzeul „Pușkin" și-am luat-o pe jos, [redacted] cu Larissa și Dmitri, prin oraș. Am trecut podul Krimen peste râul Moskva. Pe un vapor [redacted] improvizat se zărea Restaurantul Karaoke. Și-am purces în Expoziția Casa Pictorilor, așadar artă contemporană, cum îmi exprimasem dorința. Surprins să [redacted] descopăr că se revine la [redacted]

neotradițional. Culori vii. Tinerii de astăzi nu mai au gustul năstrușnic al avangardei?
Pictori precum: P. Aniskin, V. Secret (uite ce nume!), G. Dmitriev, V. Rodionov, V. Narâșkin, N. Prokorov, A. Titov, Irina Cevereva (natură moartă), Igor Tcholaria (roșu predominant), Volodia Pojov (culori aprinse, experimentale – aha, îmi place), Gleb Bogomolov, Aleksandra Buganin, Andrei Makarevich, Avetinan Arsen, Umarbakov Umarov, Renan Vico, Serghei Kuzin, Valeri Cernenko, A. Kolotilov.
Experimente stilistice (bravo!): Natasha Perova, Elâmaz, Ramazan, etc.
– E câte-un peisaj, exclamă Larissa, de-ți vine să intri în [redacted] tablou!
Găsim și [redacted] tablouri de dimensiuni mari cu clasici sovietici.
Revenirea la realism în artă.
Naiv și mister la E. Markova, Andrei Nikylin, M. Petrov.
Avangardă, simplicare, culori mate pe zone întinse și drepte, mult alb în unele tablouri la Serghei Laushkin.
Supracompoziții la: V. Mukin, V. Pesin, M. Shereinina, A. Lufer, P. Dayrova, I. Krisiuk, N. Zaitev.
Elemente novatoare la Serghei Radiuk și Nikolay Shirokov.

Ustau = obosit.

Sunt obosit de-atâtea expoziții, ca să-mi ajungă pentru câteva luni să le diger!

Velosiped* = bicicletă
Voda = apă
Etaj = etaj
Balcon = balcon

} vin din franceză?

Sub împărăteasa Elisaveta Petrovna (1741-62) a pătruns multă influență franceză în Imperiul Țarist. Romanul lui Lev Tolstoi (1828-1910), „Război și pace", scris între 1865-9, abundă în franțuzisme! ([redacted] îl citești cu dicționarul dacă n-are explicații în subsol!).

*

Lenin, în afara nevestei* Krupskaia
Nădejde (Nadia), a ținut și o a-
mantă, Inesa Armand (de origine
suedeză, cu păr negru). Inesa,
care era măritată, și-a lăsat băr-
batul și patru copii, și s-a dus
după Marele Om, Vladimir
Ilici Lenin. Tatăl ei era general.
Lui Lenin îi plăcea să bea bere
(ca lui Marx). Odată, în Londra,
la o masă cu prietenii,
a povestit: Nadiei îi zic că mă
duc la Inesa, Inesei îi zic că mă
duc la Nadia, dar în realitate mă
duc la bibliotecă!
Lenin emana multă energie, era
atractiv dar și controversial.
Vechii prieteni și i-a menținut.
Dimpotrivă, Stalin și-a omorât
prietenii și rudele nevestelor fiindcă
vroia s-apară ca „mare conducător"
nu om obișnuit cum îl descriau cei
care-l cunoscuseră. A fost căsăto-
rit de două ori, prima nevastă, gruzină,
i-a murit de epidemie. A doua, ru-
soaică, s-a spânzurat din cauza certu-
rilor cu el. Băiatul din prima căsătorie
Iacob, a luptat ca soldat voluntar în cel
de-al doilea război mondial. Capturat de

nemți și făcut prizonier. Nemții au vrut să-l schimbe pe-un general de-al lor, prizonier la ruși. Dar Stalin, a refuzat: (tătucul popoarelor)

— Nu dau un general pe-un soldat.

Iacob (Djugashvili) a murit în 1944 electrocutat [redacted] încercând să treacă gardul de sârmă (electric). Gardienii nemți susțin că [redacted] ei l-ar fi împușcat înainte de a se sinucide. Băiatul din a doua căsătorie, Vasily (iar numele de familie chiar) Stalin, era bețivan și-a murit în 1961 de alcoolism.

Fata, Svetlana, trăiește în Anglia. [redacted] Nu s-a împăcat deloc cu tatăl ei, și-a luat [redacted] numele de familie [redacted] al mamei, Aleluiva. Vasily și Svetlana sunt de la a doua nevastă.

Svetlana a avut sex la 15 ani cu un regizor de film, Alex Capler, care avea în jur de 45 ani. Stalin îl bagă la-nchisoare pe Capler, care este eliberat după moartea dictatorului. Svetlana s-a măritat de două ori, dar căsătoriile au fost nereușite.

Stalin, care-n rusă înseamnă „oțel", vroia s-arate că [redacted] este un leader de fier. Încerca [redacted] s-ascundă originea sa georgiană, [redacted] lumea să creadă că e rus.

O carte cu biografia lui Stalin s-a tipărit în 1948 într-un tiraj de 3 000 000 exemplare! Șase editori lucraseră la ea. Am răsfoit-o și eu. Într-o poză erau Lenin (Prim Ministru), Kalin (Șeful Parlamentului), și Stalin (Secretar General al Partidului Comunist Rus.

Stalin nu era popular, ci Kirov (Primar al orașului St. Petersburg și leader comunist). Kirov a fost ucis (se zice că din ordinul lui Stalin, ca și alți comuniști care i se opuneau).

După Revoluția din 1917, care-a schimbat imperiul Rus de la monarhie la republică, s-a-ntors din exil și scriitorul Maxim Gorki.

*

Dmitri îmi pune [redacted] muzică pop rusească [redacted] la computer folosind [redacted] Media Player. Soliști: Mikhail Krug (ucis acum doi ani de spărgători azeri care-au intrat în casa lui să-l jefuiască), Karednâi (poet și interpret... cântece comice... „e mai bine să te odihnești decât să muncești!").

Copiez [redacted] și eu fișierele audio pe [redacted] USB (memory stick).

Dansez cu Tanya, fiica Larissei.

Taniet = [redacted] dans

*

Alexei Abrikosov, laureat Nobel în fizică teoretică (2003), declara că singurul ajutor pe care-l [redacted] dă oamenilor de știință ruși este sfatul de a părăsi Rusia!

– Știința rusească este astăzi în mâinile fostilor comuniști (leader-i), adaugă Dmitri.

Abrikosov a emigrat în SUA după perestroika. Premiul Nobel l-a împărțit cu Vitaly Ginzburg, care a rămas în Rusia. Ei au lucrat împreună cu Gorkov, alt fizician rus, însă acesta a decedat mai înainte și n-a mai luat premiul.

Au fost certuri între Ginzburg, care vedea o „cercetare colectivă” (el a fost un socialist convins), și Abrikosov, care considera „cercetarea individuală”.

*

Când Lobacevski a prezentat geometria sa neeuclidiană [redacted] la o conferință în Kazan, cercetătorii i-au zis că e nebun!

Ideile radicale întâmpină rezistență din cauza inerției intelectuale.

*

Kukuruz [ca-n Moldova] = porumb

[redacted]

Aleo = Alo

[Lilia are accentul ăsta]

Ses = Nu (în momentul de față)

[Îmi tot repeta moldoveanca mea ses, și nu-nțelegeam, credeam că vrea [redacted] să-nsemne: Sezi la un loc, stai cuminte...]

Poka = [redacted] La revedere

[Vorbea Liliska la telefon cu maică-sa și fratele ei, și mai auzeam – pe lângă românește – privet, vseo, ladna, paka...]

Ile = sau

Dve = unde

Pajaloste = vă rog.

*

Cu o zi [redacted] până să mă-ntorc, am fost în vizită la poetul și activistul pacifist Igor Mikhailusenko (n. 1932), pe bulevardul Balshoya Gruzinska.

Stătea aproape de Grădina zoologică. Deoarece este invalid (amândouă pi-

cioarele retezate de tren) n-a lucrat, și primea ajutoare sociale (3500 ruble ≈ 125 $ lunar în prezent).
Și pentru că n-are ce face (n-a fost [redacted] însurat [redacted] niciodată) crează poezii și [redacted] expediază [redacted] scrisori pe la conducători politici, care (m-a mirat [redacted]) îi și răspund! Are epistole de la Gorbaciov, Putin, Bush senior, [redacted] ori autografe de la [redacted] Amiralul Jukov, [redacted] dar și de la personalități culturale contemporane.
Mi-a înmânat, cu dedicație, câteva din volumele sale de versuri [redacted], și eseuri social-politice: „Visele poetului" [redacted] (rusă-engleză), [redacted] „Poeme care-mi oglindesc sufletul" (traduse din rusă în engleză [redacted] de Walter May), „Tribut Mileniului Trei", plus o sticluță de vodcă pe care am pus-o în geamantan ? pentru America.

*

Mesto = loc
Benzin = benzină
Raion = raion

Igor mi-a dedicat * o poezie, „Vom descoperi lumi noi", în [redacted] cartea cu mileniul trei.

*

*

Propun lui Dmitri și Larissa, [redacted] în afara [redacted] proiectului de transmitere instantanee a informațiilor, să [redacted] abordăm și crearea de energie nouă.
— Hai s-o dăm pe aplicații, am continuat. [redacted] Astea se caută.
Ei se specializaseră în energie înaltă, Teoria Relativității, Efectul [redacted] Schnoll, și ortopozitroniúm.

*

Mi-amintesc [redacted] revista [redacted] două din care mai rezolvam probleme când eram elev: „Mathematika v [redacted] Shkole" și „Kvant" când îmi cădea în mână [redacted] vreun exemplar.
Iar „Referativnyi Zhurnal" mi-a recenzat multe cărți și articole, deși aceasta apare destul de greu în prezent. Toate trei revistele tipărite la Moscova.
Vara [redacted]asta am distribuit peste 50 de cărți la cinci biblioteci din Rusia.

*

Doi scriitori satirici ruși, i-am citit traduși în română când eram în țară, Ilf & Petrov, [redacted] co-semnau cărțile — scriau ca unul singur.

*

Larissa mă duce la Expoziția Socialismului (Prietenia Popoarelor)!
Mă-ntreabă sfioasă dacă vreau să intru...

Lume puhoi pe platformă [redacted] la promenadă. Bicicliști. Copii pe patine cu rotile. Muzică ușoară. Rondouri de flori.

Dom Narodov Rossyi [redacted]
= Casa Popoarelor Rusiei.

Statuia lui Lenin (Ulianov). De ce și-a ales pseudonimul „Lenin" (= al Lenei)?

O fântână arteziană cu 15 [redacted] femei în costume naționale reprezentând cele cincisprezece republici, foste sovietice (construită [redacted] în perioada interbelică).

Steagul rusesc [redacted] format din flori în parc. (alb-albastru-roșu,)
loc de recreere publică — nostalgia imperiului destrămat.

Fiecare fostă republică socialistă are pavilionul ei, astăzi transformate în magazine de (vânzări) electronice.

Centrul ucrainean, de pildă, are și în prezent secera și ciocanul, plus

steaua în vârf (simboluri comuniste).

Trecem pe lângă Centrul Cosmos, cu o rachetă [redacted] VOSTOK și un avion în față. Când [redacted] primul om [redacted] ieșea în spațiu, Gagarin, în 1961, cetățenii sovietici au ieșit în stradă să celebreze. Era un eveniment mondial, de care propaganda lui Hrușciov s-a folosit din plin.

Ne oprim la [redacted] restaurantul de lângă lac. Mi-e sete pe soarele ăsta și comand o bere cehă, bună și rece, Kozel. Pe urmă încă una:

— Ya haciu halodnik pivo.

Mă-nțeleg greu cu Larissa: eu vorbesc prea puțină rusă, iar ea prea puțină engleză. Câteodată mă și enervez, dar îmi înfrânez supărarea, e mai degrabă vina mea.

Mi-aduc aminte de Iaroslav Hașek, autorul ceh al Soldatului Švejk din primul război mondial, care afirma că berea e făcută din fecale!

Miros de fum ca-n România în cârciumile unde se prăjesc mici doar c-aici sunt puse pe grătar

bucăți simple de carne.
Larissa a-mplinit 61 de ani. Îmi relatează că-n clasa ei, după război, majoritatea copiilor n-aveau tată... muriseră pe front. Prea multe femei nu aveau bărbați să se căsătorească. (La fel era și-n Germania.) Mama ei a rămas nemăritată și-n ziua de astăzi (trăiește, are 87 de ani). Tatăl ei era uzbec.
S-a estimat la 20 000 000 numărul soldaților sovietici pieriți în lupte. Frontul de est a fost cel mai dur...

*

Merg și cu tramvaiul până [redacted] la Parcul Ostankino [redacted]. Alături Muzeul de Stat care, din nefericire, e-nchis. Trecem pe sub Turnul Televiziunii [redacted] care la nivelul/cercul al șaptelea de sus are un restaurant. În zona turnului sunt radiații.

*

Seara era plăcut de umblat pe străzi. Se răcorise.
Pe un trotoar [redacted] câțiva băietani întinseseră trei pături și făceau acrobații (era și-un negru care vorbea perfect rusește).

*

Larissa a susținut doctoratul în astro-fizică. O interesează studierea [redacted] din punct de vedere științific a fenomenelor anormale din experimentele fizice. (și în 1991 în Siberia) (în 1998 în Crimeea)

*

Profesorul (Nikolay) Kozyrev a efectuat un experiment prin care oglinzile telescopului detectează în focar radiații stelare (energie ne-electro-magnetică [redacted], probabil cumva reflectată).
Problema care s-ar pune este colectarea, păstrarea, și distribuirea noii energii (similară electricității).
Yuri Arepiev, de la Institutul din Kiev, încearcă să repete experimentul.

*

Poska = pisică
Cot = [redacted] motan
Sobaka = câine

*

Dr. Simon Shnoll predă Istoria Științelor la Universitatea din Moscova. În anul 1995 a publicat o carte „Genii și Gansteri", tradusă în Polonia și Argentina, [redacted] unde relatează despre oamenii de știință sovietici închiși (și torturați) sub regimurile lui Stalin, [redacted] Hrusciov,

Brejnev pentru că [redacted] fuseseră turnați de alții din gelozie profesională ori din ură personală.

— Disputele pentru sponsorizări există și astăzi, remarcă Dmitri. Doar prietenii gansterilor în știință primesc burse „Soros".

*

Când călătoresc mai beau o bere, un păhărel de [redacted] alcool tare. Mă relaxez, sunt în vacanță (activă totuși).

[redacted] Deoarece acasă trec luni [redacted] fără să pun un strop pe limbă.

Fizicianul rus Leon Landau se destăinuia că, după ce-a băut un pahar de vin, mintea i-a fost distrasă trei luni de zile!

*

Patru alfabete se [redacted] utilizează în fostele republici sovietice socialiste: chirilic (în Rusia, Bielorusia, și Ucraina), latin ([redacted] în R. Moldova, Estonia, Lituania, Letonia, Kazahstan, Uzbekistan, Turkmenistan, Azerbaidjan, [redacted] Tajikistan, [redacted] Kirgistan [redacted] înainte era alfabetul chirilic în aceste țări), georgian (în Georgia), și armean (în Armenia) — ultimele două [redacted] compuse din caractere vechi. De pildă „Tbilisi" se scrie în georgiană astfel: თბილისი

*

Răsfoiesc albume de [redacted] artă rusească din biblioteca lui Dmitri. De curiozitate.

Natan Altman (1889-1970), pictor și sculptor. Portrete ale lui Lenin, nuduri, peisaje [redacted] realiste.

Constantin [redacted] Alecseevici Korovin (1861-1939). Impresionist. Flori, natură moartă, pești, imagini citadine, portrete.

(Alți pictori ruși impresioniști: Boris Kustotziev, Constantin Andreevici Somov. Postimpresioniștii au [redacted] extins stilul.

*

Intrarea în blocuri e neîngrijită, miroase urât (tot ca-n România).

*

Istoria se rescrie. Nume de străzi și orașe schimbate după perestroika. De pildă Stalingrad a devenit Volgograd.

*

După ce beau [redacted] multă bere vorbesc „mai bine" rusă!

*

Chinezi în orașele rusești din orientul îndepărtat: Irkutsk, Chita, Khabarovsk, Vladivostok. Circa 2 000 000, jumătate legal, jumătate ilegal. Obțin viza pe 4-5 luni și rămân acolo, depășind numărul rusofonilor. [redacted] Emigranții chinezi nu mai au restricție să aibă doar un copil cum țara de origine, și [redacted] se-nmulțesc mai repede.

Natalitatea rușilor e foarte mică (sub un copil pe familie).

*

Biletele de intrare-n în muzee, expoziții, etc. sunt mai scumpe (de 2-3 ori) pentru străini decât pentru localnici.

*

Întâlnesc un american din Philadelphia consultant în Industria Oțelului. Lucrase și pentru Combinatele din Galați și Hunedoara. Amanta lui (lady-friend) este rusoaică. Afirmă că „rusoaicele sunt mai feminine ca americancele" [se-mbracă mai cu gust, mai provocator, mai sexy].

*

11 linii de metrou în Moscova. Pe hartă apar cu diverse culori. Vechiul oraș e cuprins în interiorul liniei 5 (centura). Noul oraș s-a dezvoltat împrejur. Tunelul metroului trece când pe sub râul Moscova, când deasupra pe poduri solide.

Două autobuze și două metrouri am schimbat până la aeroport. Dmitri și Larissa m-au condus. Îmi părea rău de despărțire, dar mă bucuram de-ntoarcerea acasă — am atâtea de făcut (s-au adunat în perioada călătoriei).

Îmi iau la revedere, Paka!

Florentin Smarandache
Vol. XXXIII (sfârșit)
85 pagini